

KOVA

KOVOJ
TU ĮGYSI
SVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams	„	2.00
pusmečiui	„	1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 38

Philadelphia, Pa. 27 Rugsėjo (September) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Atsargiau su kapitalistu bernais.

AS karts vis aiškiau ir aštriau apsieiškia ir mūsų «brolių» – lietuvių amerikiečių tarpe darbininkų priešai arba kapitalistų bernai. Žiūrėk: ten ir ten koks biznierių laisvamanis, ar kokio katalikiško laikraščio bendradarbis arba dalininkas pavartojo net prievartą, tvėrė už sprando savo «brolių» darbininką ir bandė išmest iš susirinkimo tik už tai, kad tas savo tiesų reikalavo. Ne gana, ką tie storesnieji mūsų «broliai» skriaudžia menkesnįjį savo «brolių», iš jo «darydami gyvenimą», kaip čia Amerikoje sakoma, – bet jie ir kokiose nors draugijose jau pasijuto turį buržuazišką pašaukimą – viešpatauti ant mažtarčių, ir politikoje pasirodo aiškiais kapitalistų bernais, net aršesniais už anų valdininkus, policmonus. Pavyzdžiui – «Kataliko» redaktoriaus pasielgimas Chicagoj (žiur. korespondencijos). Tas katalikiškas laikraštis nuduoda tarnaują lietuviams darbininkams, tankiai sudrožia kapitalistams, ir štai jo redaktorių, kad primanytų, visą Chicagos policiją į «džėlą» uždarytų už tai, kad leidžia

lietuviams susirinkti ant gatvės ir tenai prakalbas sakyt. Skundžiamės, o ir pačiam «Katalike» ne kartą buvo nurodymai, kad «jankiai» (amerikiečiai) apsunkina ateivius, persekioja juos, neduoda jiems lygių tiesų. Ir štai vienas kitas mūsų «brolis» pasirodo aršesniu mūsų tiesų brukiku, negu jankių policija.

Teip daro «Kataliko» redaktorių. Yra Amerikoje kitas «vienatinis» katalikiškas laikraštis «Žvaigždė». Šitas, – jau dėlto, turbūt, kad «vienatinis katalikiškas» – visas kapitalistų niekšystės suverčia ant socialistų ir pats atsidedęs pučia į kapitalistų politikos dudą. «Žvaigždė» net nesidriovi – kaip toliau skaitytojas matys straipsnyje drg. Gielgotos, – prigaudinėti savo skaitytojus, raginti juos važiuoti dirbti į pabirkus, kur «dirba dešimts tukstančių darbininkų», ir tas «duoda gvaranciją, kad įdėtas (visokių Dievo tarnų, o kapitalistų bernų) kapitalas atneš gerą procentą» (žr. «Žv.» N 33, korespondenciją iš Eastono). Ir «Žvaigždė» ragina ten važiuot lietuvių darbininkus, nes girdi uždarbiai toki geri, o darbinin-

kų truksta. Vienok pasi rodo, kad uždariai kur-kas mežkesni, negu ji praneša, ir darbininkų yra perpilniai. Toks mat kapitalistų reikalas: darbininkų bedarbių burys turi jiems nuolatos valkiotis apie pabirkus, kad dirbantieji darbininkai nesusimislytų pakelti užmokestį; tas jau reikštų, kad nėra «gvarancijos», kad «kapitalas atneš gerą procentą» visokiems dvasiškiams ir bedieviškiems buržuajams, turintiems toje pramonėje akcijas (šėrus). «Žvaigždė» mat dėlto ir pranešė, kad Eastone jau permažai darbininkų... valkiojasi be darbo — tugul lietuviai važiuoja tenai valkiotis.

Ir kaip vienok įstabu, kad draugai darbininkai, jau susipratusieji, patikėjo tokiems melams to «vienatinio katalikiško» ir visuotinai buržujiško laikraščio! Reikia atsargiau elgtis su kapitalistų bernais ir jų laikraščiais! Reikia pažinti, kas yra tavo, drauge darbininke, voru, painiojančiu tave nežinės ir apgavystės tinkluose, o kas draugu. Reikia but atsargiam visur, o ypač politikoje reikia saugotis kapitalistų bernų. Reikia žinoti, kad jų kas kartas daugiau atsiranda ir viduje darbininkų draugijų, jų partijų. Toki šnipai, pasirodę mums geriausiais draugais, parodo savo ardytojišką gylį, kada daugumas jais užsitiki. Tie socialisto skraiste apsimetę juo dašimčiai ypač pradeda skverbtis į socialistų tarpą, kada artinasi koki svarbų rinkimai. Nėr abejonės, kad artinantės prezidento rinkimams ir jau iš anksto prie jų rengiantės, ne vieną tokį paukštį susilauksim ir į savo Sąjungą! Todėl, jeigu mes esame tikri kovotojai, jeigu mes su savo priešais nenorime romansuoti ir derėtis, jeigu mes, kurie esame apšviestiesniais, norime vesti visus savo tamsiuosius draugus prie tikro susipratimo — tai turime stiprinti savo organizacijos eiles, didinti sąnarių skaitlių, bet sykiu su tuo turime but atsargūs, kad nesusidraugautume su savo slaptingais priešais, turime žvaliai apsižiūrėti iš visų pusių ir kovoti. Kova mūsų teipgi visose pusėse turi but gyva, budri, rimta. Mūsų kova sunki, bet juk per vargą ir sunkenybes atsiekama visų laimė. «Kovoj tu įgysi savo tiesas!»

KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA SEPTINTA.

6. Ekonomiškoji kova.

(Tąsa).

BET tai da neblogiausias dalykas. Yra gana darbininkų, kurie abelnai niekad mėsos nevalgo, ir tie darbininkai gyvena ne kur nors ant kitos planetos, bet čia tarp mūsų, didelėse vaisbos vietose ir net sostapilėse; per ištikus metus jie maitinasi bulvėmis ir turkų kviečių miltais ir tt. Yra tokios apygardės, kur žmonės ir šventadieniais nevalgo nieko daugiau, kaip tik sužiedėjusią duoną su degtine — tai maistas už viską pigesnis, o ir kituose dalykuose labai parankus: jis užmuša rūpesčius, nors trumpam laikui sušildo ir tt. ir tt.

Ir tai da nėra blogiausias. Laikas nuo laiko švystelia laikraščiuose žinios apie įstabius daiktus: ten ir ten žmonės valgo šunieną, katieną ir, jeigu negali gauti gyvų šunų ir kačių, kad galėtų pasimu-

šti mėsai, tai išsikasa iš žemės mirusius šunis... Neseniai pasirodė dienraščiuose baisi žinia, kad nuskurdę darbininkai naktį išsikasė ir suvalgė šunis, kurie buvo už tai užmušti, kad buvo pasiutę. Štai koks paveikslas dabartinio mūsų draugijos surėdymo! Jeigu ateityje istorikas panorės parašyti kapitalistų gaudynės istoriją, tai jam užteks priminti šitą faktą, kad skaitytojai aiškiai suprastų šią gaudynę.

Jeigu vargšai darbininkai neturi pinigų nė maistui, tai juo labiau negali jie turėti gero buto. Ponai namų savininkai nori pragyvent, ir jie visai nemislija sumažinti savo įplaukų, nors jų randauninkai yra neturtėliai. Ir proletarijai yra priversti ar labai susigrūdus gyvent, arba gyvent kokiuose biauriuose tvartuose. Vienoje su viršum 13 (13.72) nuošimčių žmonių, — t.y. 13 iš kiekvieno 100 visų žmonių, — arba apie 90 tūkstančių ypatų gyvena per daug ankštai susitelkę į menkas kvoteras, kurių Vienoje priskaitoma į 12,435. Šitie namai paprastai susideda iš vieno nedidelio kambario (abelnai Vienoje priskaito į 13,149 vienkambarius namus), kur žmonės ir gyvena, ir miega per vien suaugusieji ir vaikai abiejų lyčių, ir virtuvė ten pat, ir dirbtuvė; čia pat skalbia drapanas, guli ligoniai, o teipgi už užmokestį nakvoja šiaip netikėtai pasitaikiusieji žmonės. Savo puikioje knygoje «Vienos butų sąlygos», Filippovičius sako apie tuos butus šiaip: «Čionai nėra nieko to, ką mes pripratome rokuoti sveiko pilietiško gyvenimo pamatu, išteklingo šeimynos pragyvenimo, rūpesties apie pirmutinių kasdieninio gyvenimo reikalų užganėdinimą, apie ligonius ir reikalaujančius apgelgavojimo; gyvenant išdraugės vyrams ir moterims, išnyksta visokia gėda, lytiškasis tėvų gyvenimas nėra slepiamas nuo vaikų, ir abelnai tėvai nesirūpina vaikų auklėjimu liuosose valandose ir pasilsint. Tosios kvotieros neturi savyje jokio smagumo ir visai nepritraukia prie savęs savo gyventojų, pailsusiųjų prie sunkaus darbo. Kas į jas pateko arba jose gimė, tas turi nykti fiziškai ir dvasiškai arba tapti laukiniu». Vienok šitos vietos da užsitarnavusios kvotierių vardą, bet yra darbininkų, kurie neturi prieglaudos-pastogės, ir nakvoja sąslavynuose, grioviuose, po atviru dangum.

Atsiminkite da bedarbių laiką, kada darbininkai abelnai nieko neuždirba, ir jūs nesistebėsite, jeigu tik vienam Vienos mieste 1892 m. 30,526 žmonės liko be pastogės, miesto nakvynės name buvo 11,471 žmogus, privatiškuose nakvynės namuose — 91,099 žmonės, ir už elgėtavimą buvo paduota teismui 3,639 žmonės. Ir tas visas dėjosį vienais metais ir vienam mieste, Austrijos sostapilėje. Visoj Austrijoje 1882 metais įvairiose prieglaudose buvo žmonių nemažiau kaip 242,890.

Kokis mums grėsia pavojus nuo tokio žmonių susikimšimo, tai parodė mums keletas metų atgal choleros epidemija Hamburge. Radusi tinkamą sau dirvą, epidemija pakirto daugybę žmonių, ir jeigu dabartinių dalykų stovis pepersimainys pas mus, tai ir mes sulauksime panašaus atsitikimo.

Darbo apsiėmėjas vienok ne tik mažina uždarbius, bet stengiasi sutaupoti viską, kas lytisi darbininko: dirbtuvėse, oras biauirus, pilnas dulkių, apie švarą nieks nesirūpina, šiluma jose nevienoda ir tt.

Tokiose gyvenimo sąlygose, suprantamas dalykas, liga lengvai paguldo darbininką ir tai tankiaus prikimba prie jo, negu prie kito žmogaus. Organizmas (kūno sudėjimas) didžturiu ir vardiečio abelnai vienoks ir toks pat, bet antrasis tankiau papuola į pavojų, o jeigu tas pavojus jį patinka, tai jam sunkiau, negu didžturiui jį pergalėti, kadangi jo kūnas teip nusilpnėtas.

Darbo higienos (sveikumo) laukas labai platus — ir norint tai kaip reikiant išaiškinti, reikėtų paskirti tam atskirą lekciją. Mes čionai pasikakšim tik tuo, kad peržiūrėsime šitos ant darbininkų sveikatos įtekmės galutines pasekmes: tam tikslui pakanka peržiūrėti vidutinio darbininkų amžiaus susirgimų ir marumo statistiką.

Geriausią ir įtikimiausią šitam dalykui medegą duoda ligonbučių kasos Vienoje. Ligonbučių išdo sąjungoje 1892 metais ant 75,029 išpuolė 21,672 susirgimai, per kuriuos nestengė dirbti, skaitant ligonbuty praleistą laiką, buvo lygiai 471,707 dienos iš viso ir be to, buvo 17,872 ligos, neatėmusios darbo nuojėgos. Turiu vienok pastebėti, kad tarp paskutinių atsitikimų buvo ir sunkiausios ligos, kaip inkstų uždegimas, kokliušas (53 atsitikimai), kaulų gėlimas ir džiova (471 atsit.); tie atsitikimai buvo čia priskaityti dėlto, kad darbininkai bijojosi netekti darbo, t.y. bijojosi bado. Tarp viršų minėtų susirgusiųjų, netekusių galės prie darbo, buvo 10,637 žmonės, ką sirgo kvėpavimo organų (gerklės, plaučių) ligomis, taigi daugiausia — džiova; nuo šitos baisios ligos, kuria miršta daugiausia darbininkai, atsitiko 504 myriai, t.y. suviršum 62 procentai (62.9%) visų mirusiųjų tais metais.

Ir tame nieko įstabaus nėra: proletarijaus gyvenimas sutveria visas sąlygas plačiai bujoti šitai ligai: blogas maistas, visas jėgas pakertantis darbas, baurus oras, vargas ir rūpestis. Teip, šita liga pasidarė grynai proletarijaus liga: tai parodo statistika myrių paeinančių nuo tos ligos, tarp darbininkų ir kitų visuomenės sluoksnių. 1893 metais Austrijoje iš kiekvieno šimto visų mirusiųjų buvo 12 mirusių nuo džiovos (12.5%). O kokis myrių skaičius pripuola išimtinai darbininkams? Jei paimsime Vienos zecerius, tai rasime, kad čion nuošimtis nuo 12.5 pakyla iki 68, tarp Vienos kurpių (šiaučių) iki 72, o tarp jubilerių pereina 82 nuošimčių. Parodysim da kitą pavyzdį, da įvairiau nupieštą darbininkų marumą nuo džiovos. Prirodyta, kad Solingene, plieno pramonės apskrityje, tarp visų gyventojų vyrų atsitinka iš 100 mirusiųjų 46 myriai nuo džiovos, bet tarp vieno darbininkų geležies dirbtuvėse miršta nuo džiovos 59.1 procentai, o tarp tų darbininkų, kurie daugiausia kvėpuoja geležies ir akmens dulkėmis, tarp darbininkų, užsiimančių geležies tekinimu, yra myrių 78.3 procentai; teip tas marumas nuolatos auga.

(Toliaus bus).

Naujieji Rusijos dumos rinkimai.

IŠVAIKYTA antroji дума, be abejonės, už tai, kad nėra ranka į ranką su valdžia, nepūtė į jos dūdą, o rūpinosi tikrais žmonių reikalais, reikalavo jiems „žemės ir laisvės“. Teisybė, ne visa дума vienodai rūpinosi, bet vistiek netoli pusės tikrai rūpinosi ir vos maža dalelė ranka į ranką ėjo su valdžia. Kokių tik įrankių nevartojo valdžios tarnai, kad į antrąją думą pakliūtų didžiama jos šalininkų: tūkstančiams darbininkų visai atėmė rinkimų tiesą, daugybę labiau susipratusiųjų į kalėjimus sukišo; po sodžius ir miestus begalo platino juodašimčių raštus, apšviestuosius valstiečius, nebeužsiimančius žeme, visai uždraudė rinkti. vienok, nežinurint to, didžiama pakliuvo valdžios priešų ir dar-gi 65 socijaldemokratai. Pamačius tai, valdžia jau iš pirmos dienos pradėjo galvoti apie думos paleidimą, bet pirma da norėjo gauti iš užsienio pinigų pasiskolinti; ir teip neišdrįso iškarto išvaikyti — bijojosi tokiu būdu da labiau sukelti prieš save žmones. Laukė ji, kentėjo ir, ant galo, neiškentė. Ir kaip gi kitaip: tie nenaudėliai reikalauja prie atsakomybės patraukti ištikimiausius valdžios tarnus, kasdien sivilina ministeriams akis, nori begėdiškai nuskriausti ponus dvarininkus — atimt nuo jų žemes ir atiduoti tamsiems muzikams! Kaip gi neužsidegs čia kiekvieno valdžios tarno širdis, o ypatingai da tokio, kuris pats begalinius žemės plotus turi?! Dėlto ir išvaikyta buvo kaip pirmoji, teip ir antroji дума.

Bet visai be думos apsieiti jau nebegalima — ką paskui Va-

karų Europos bankininkai pasakytų? Dėlto tuoj, paleizdama antrąją думą, paskyrė valdžią rinkimus į trečiąją; o kad į ją nebegalėtų pakliūti kokie priešingos arba kad bent kuomžiausia jų pakliūtų, visai išnaujo perdirbo rinkimų įstatymus. Iš arčiau prisžiūrėkime, kokius mums tuos rinkimus teikia valdžia ir ko mes nuo jų galime laukti.

Suprantamas daiktas, tokie atstovai bus išrinkti į думą, kurie rinkikai juos rinks, kokių bus didžiūma. Prieš pirmuosius rinkimus valdžia tikėjosi, kad valstiečiai, ypatingai pačioje Rusijoje, da toli gražu nėra praturtę sau akių, ir už tai šoks pagal jos dūdą — dėl to jiems suteikė didžiantį rinkikų skaičių. Neva nusiduodami valstiečių bičiuliais, teip rašė apie tai ministrai: «Kadangi valstiečiai ir pagal savo skaitlingumą ir turtą — didžiausias Rusijos gyventojų sluoksnius, užtai ir daugiausia atstovų turi turėti. Be valstiečių atstovų tokia, daugiausia iš valstiečių susidedanti, valstybė, kaip Rusija, visai negalima». Teip kalbėjo ministrai pusantrų metų atgal, bet dabar persimainė jų nuomonė. Pirmosios ir antrosios думos darbai parodė, kad ir valstiečiai jau nebešoka pagal valdžios dūdą; da gi patys tamsiausieji jų reikalauja sau žemės ir laisvės. Dėlto, taisydami naujus rinkimų įstatymus, ministrai jau užmiršo, ką buvo anais metais apie valstiečius kalbėję, ir iš visų pajėgų rūpinosi, kad tik kuodaugiausia didžiažemių ir šiaip turtingųjų galėtų būti į думą išrinkti, — tie dažniausia ranka į ranką su valdžia eina, nes jie ir šiandien viso ko pilni, skaniai pavalge, gražiai apsirėdę, tai ko jiems daugiau bereikia! Juose tikisi valdžia tikrus savo pagalbininkus surasianti, ir dėlto jiems duota daug daugiau rinkikų, negu valstiečiams.

Iš viso 53 jose gubernijose, kuriose yra įvestas vienodas rinkimų būdas, be darbininkų rinkikų per pereinamus rinkimus buvo 6,169 rinkikai; tarp jų buvo 2,654 valstiečių rinkikai (43 procentai, tai yra ant šimto rinkikų išpuolė 43 valstiečių rinkikai) ir 1,965 dvarininkų ir savižemių rinkikai (31 procentas); per dabartinius rinkimus iš viso rinkikų paskirta tose gubernijose, neskaitant darbininkų rinkikų, 5,252, o tarp jų 1,160 valstiečių rinkikų (22 procentu) ir 2,647 dvarininkų ir savižemių (50 su viršum procentų). Tokiu būdu valstiečių rinkikų skaičius dabar perpus sumažintas, bet užtai dvarininkų ir savižemių beveik du kartų padidintas, norint jų yra tik mažiukė saujelė, o anų milijonai.

Da aiškiau pamatysime mes tas permainas, paėmę pavienius žemdirbių gubernijas. Štai Vetkos gubernijoje net 6 kartus sumažintas valstiečių rinkikų skaičius, tuo tarpu dvarininkų 3 kartus padidintas; Tambovo gub. valstiečių rinkikų skaičius pusketvirtu karto sumažintas, o dvarininkų padidintas; Voronežo gub. valstiečių 3 kartus sumažinta, o dvarininkų 2 kartus padidinta; Kazanijos gub. teip-pat valstiečių 3 kartus sumažinta, o dvarininkų 2 kartus su viršum padidinta. Tą-patį mes matome ir Lietuvoje: Kauno gub. valstiečių rinkikų pirma buvo 39, o dabar tik 23, tuo tarpu dvarininkų ir savižemių po senovės 35; Vilniaus gub. valstiečių rinkikų buvo 40, o dabar 19... Ir kaip tik tose gubernijose ypatingai sumažintas valstiečių rinkikų skaičius, kurios daugiausia valdžios priešų į pirmąją ir antrąją думą nusiuntė.

Per pereinamus rinkimus valstiečių rinkikai paprastai susidėdavo su miestiečiais ir lengvai paimdavo viršų ant dvarininkų. Dėlto dabar ir miestiečių rinkimai aukštyn kojomis apversti: jie padalinti į dvi dali — turtinguosius ir neturtinguosius; beturčiams, žinoma, po senovės visai neduota rinkimo tiesų. Didesniuose miestuose, kuriuose yra daugiau 20 tūkstančių gyventojų, prie pirmojo rinkikų skyriaus priguli visi tie, kurie turi nemažiau tūkstančio rublių turto; be to da didieji pirkkliai (pirmojo ir antrojo skyriaus) ir didieji pramoninkai (nuo pirmojo iki penktojo skyriaus). Mažesniuose miestuose prie pirmojo rinkikų skyriaus priguli tie, kurie turi ne mažiau 300 rub. turto. Visi kiti rinkikai priklauso prie antrojo rinkikų skyriaus. Žinoma, turtingiesiems ir čia leista daugiau

rinkikų išrinkti, negu neturtingiesiems, norint šitų nesulyginamų daugiau yra. Iš viso turtingieji miestiečiai, atmetus 5 didžiuosius miestus, kuriems skyrium leista rinkti, renka 743 rinkikus, o neturtingieji vos 590. Valdžia tikisi, kad bent dalis turtingųjų miestiečių eis ranką į ranką su dvarininkais, užtai teip ir sutaisė šituos rinkimus.

Darbininkų rinkikų skaičius dėl tos pačios priežasties beveik per pusę sumažintas: minėtose 53 gubernijose seniau jie rinko 237 rinkikus, o dabar teleista rinkti tik 124.

Bet kad ir visi valstiečių, miestiečių ir darbininkų rinkikai, kaip vienas, stotų, ir tai sunku būtų jiems viršų paimti ant dvarininkų. Mat, valdžios tarnai teip gudriai čia viską sutaisė, kad tik-tai 16-oj gubernijų dvarininkai ir savizemiai turi truputį mažiau pusės visų rinkikų, o 37-iose gubernijose turi arba pusę, arba daugiau pusės.

Toliau, valstiečių rinkikai kiekvienoj iš 53-jų minėtųjų gubernijų į pirmąją ir antrąją dūmą skyrium patys vieni rinko po vieną valstietį-atstovą. Žinoma, tie valstiečiai-atstovai neglostė ponų ir valdžios, dėlto dabar toks rinkimo būdas visai atmestas. Teisybė, ir dabar yra pasakyta, kad po vieną atstovą kiekvienoj gubernijoje būtina reikiai išrinkti iš valstiečių rinkikų, bet renka jį dabar ne vieni valstiečiai, o visi išvien. Turėdami savo pusę didžiumą rinkikų, turtingieji visuomet gali išrinkti tokį valstietį atstovą, kuriam nė ne galvoj bus valstiečių reikalai. Teip-pat visi rinkikai išvien turi išrinkti po vieną atstovą iš dvarininkų rinkikų ir dvidešimtyje gubernijų — po vieną iš miestiečių rinkikų (kai-kuriuose gubernijose po vieną turtingųjų ir neturtingųjų miestiečių rinkikų); be to da šešiose gubernijose visi rinkikai turi išrinkti po vieną atstovą ir iš darbininkų rinkikų. Mat, Vakarų Europos akimis visokie reikalingi, kad tik-tai didžiuma į valdžios dūdą pūstų.

Bet tai da ne viskas. Valdžia matė, kad daugybė jos priešų išėina iš «pakraščiu» — Kaukazo, Sibiro, Lietuvos, Lenkijos. Dėlto ir čionai pasirūpino permainingas padaryti, tokias permainingas, kad tie kraštai kuomažiausia atstovų galėtų atsiųsti: seniau Lenkija siuntė 36 atstovus, dabar tesių tik-tai 14 (Suvalkų gubernija tik-tai vieną!); Kaukazas ir visa, priklausanti Rusijai, Azija seniau siuntė 75 atstovus, o dabar tik 25 — Kaukazas 10 ir Azija 15. Kai-kurioms Azijos vietoms visai atimtos rinkimų tiesos. Be to iš kai-kurių vietų leista rinkti į dūmą po vieną ar daugiau rusų, norint rusų gyventojų ten sulyginamai labai nedaug tėra. Teip antai, Kauno gubernijoje «rusams» (pravoslavams, sentikiams ir liuterieams) leista visai skyrium rinkti vieną savo atstovą, Vilniaus gub. — du, Varšavoj — vieną ir Kaukaze vieną. Kokie «rusai» turi tiesą ten rinkti, apie tai sprendžia be jokios apeleccijos vietiniai generolai-gubernatoriai. Be abejonės, vienas tikslas čia yra pas valdžią — pasirūpinti, kad kokiū-nors būdu daugiau «tikrųjų rusų» pakliūtų.

Lietuvoj teip buvo padalinti seniaus ir dabar rinkimai:

Seniau buvo					
Gubernija	Iš viso	Dvar.	Valst.	Miest.	Darb.
Kanno	90	35	39	16	—
Vilniaus	91	44	40	7	1
Gardino	105	36	43	26	2

Dabar yra					
Gubernija	Iš viso	Dvar.	Valst.	Turt. miest.	Neturt. m.
Kauno	75	35	23	9	8
Vilniaus	76	38	19	10	8
Gardino	107	44	38	12	11

Pasirodo, kad ir Lietuvoj valstiečių rinkikų skaičius labai su mažintas. Žinome mes gerai, kaip sunku buvo dar-gi Kauno gub. per pereitus rinkimus paimt ant dvarininkų viršų; Vilniaus ir Gardino gub. dvarininkai paėmė viršų... Jei teip per pereitus rinki-

mus buvo, tai dabar da sunkiaus bus ką-nors padaryti, ir dėlto visai rimtai kyla klausimas, ar ne geriau būtų visai atsisakius nuo tokių rinkimų.

Suvalkų gub. paliktas toks pat rinkikų skaičius, kaip buvo pirmosios dūmos rinkimuose...

Tai tokie yra tie naujieji rinkimai. Pamatiniuose Rusijos valstybės įstatymuose, išleistuose 1906 metų vasario 20 dieną, yra aiškiai pasakyta, kad vieną kartą išleistų rinkimų įstatymų nieks negali permainyti, kaip tik pati dūma, bet ką čia žiūrės to mūsų valdžia, kad ji da jaučiasi užtektinai spėkų (sų) turinti! Dabar sumindžioti tie pamatiniai įstatymai. Visur prasideda toks-pat valdžios tarnų siutimas, kaip buvo pirmąją dūmą išvaikius.

Atsisaukimas.

(Dėlei «Žvaigždės» suvadžiojimo.)

«Žvaigždės» N 33 pagarsino Bautrus B., kad Eastone (Pa.) mažai lietuvių esą, o darbai kuonogeriausia einą ir pagarsino, kad geležiniuose moka po 3 dol. suvišum už dieną. Girdi būtų labai gerai, kad iš kitur lietuviai atvažiuotų, o y-pač katrie moka angliškai, tai galį gauti geresnius darbus. Sako, tekę jam šnekėtis su P.M.Norvidu, Eastono vienatiniu biznieriū, kuris, laiko valgomų daiktų krautuvę. Tai pas jį mat buvęs vieno pabrinko bosas ir klausęs, ar nežino darbininkų, kad ir nemokančių angliškai. Ir Bautrus B. pagarsino šv. Jono Dr-tės viršininkų adrisus norintiems čia atvykti.

Dabar kitaip išrodo tas viskas. Kaip tik žmonės pamatė pagar-intą tokį gerą uždarbį, tai ir pradėjo važiuoti iš visų šalių: ir moka čiu angliškai ir darbui molderių. Kada reikėjo gauti darbas, tai niekur negalėjo gauti. Tai paskui vienas vyras nuėjo pas M.Norvidą klausit, kur tas pabrinkas, kur moka po 3 dol. ant dienos. Norvydas jam pasakė, kad užpernai teip mokėjo. Tai tas vyrukas suprato, kad likos prigautu, ir išvažiavo atgal, ba ten uždirbo po 2 dol. ant dienos.

Tai matote kaip «vienatinis katalikiškas» laikraštis «Žvaigždė» išnaudoja darbininkus.

O mat kaip atsitiko su tuo apgar-inimu: šv. Jono D-tė parengė susirinkimą (apie kurį ir Bautrus B rašo), į kurį buvo ketinęs pributi kunigas A.Milukas, bet tą dieną dėl nežinomos priežasties nepribuvo. Pribuvo tik ant rytojaus. Mat nieko nerado namie, tik biznierių, tai «Bautrus B» pašnekėjo su biznieriū, kaip čia galima būtų bizniai padidinti. Mat Bautrus B. išmintingas vyras, tai ir sumastavo, sako: aš pagarsinsiu «Žvaigždėje» tai čia pribus tuo gerų parapijonų... Mat «Žvaigždės» skaitytojai tai geri katalikai, tai ir pavierys. Ale mat teip neišėjo: vieni kaip pribuvo, teip ir vėl išvažiavo, o kiti, kurie netur k io išvažiuot, tai ir valkiojasi čia, negavę darbo.

Kad rašytojas Bautrus B. negyvena Eastone, tai matyti jo paties korespondencijoj, kur sako, kad «teko» jam šnekėtis su Norvydu. Taigi jis buvo tik svečias Eastone, ir sumanė prigaudinėti lietuvius darbininkus «vienatiniame katali-

kiškama» laikraštyje.

Dabar pranešu visiems, kad nevažiuotų į Eastoną, ba daugiau nemoka, kaip \$ 1.50 ant dienos ir tai sunku darbas gauti.

M. Gielgota.

Piliečio tiesos Schuylkill pavieta Pensylvanijoje.

Šitame pavieta jau nuo seniai yra apsunkintas gavimas piliečių popierių (citizen paper). Dabar čionai yra šitokios tiesos: Ateivys, norintis pastoti piliečiu, pirmiausia turi pasirūpinti pirmutines popieras, o išbuvęs 5 metus, turi stoti priešais sūdžią dėl kvotimo. Jeigu ant užduotų klausimų atsako, tai du liūdininkai pasirašo ir ateivys stojasi piliečiu, gauna popieras, bet būtinai turi išeiti bent 30 dienų, pakol galėsi balsuoti. Tie, kurie yra čionai pribuvę pirm 18 metų senumo, o išbuvę penkerius metus ar daugiau šitoje šalyje paduoda aplikaciją į sūdą, po 30 dienų nusiavedęs pora liudytojų gauna tiesiai pilnas pilietiškas popieras, jeigu tik atsako ant užklausimų laike egzamino. Turinti tik pirmutines popieras popieras niekad nebuvo prileisti prie balsavimo.

A.B. Strimaitis.

Tos pačios tiesos yra visoj Pensylvanijos valstybėj. Jei kuriam pavieta jos šiek-tiek kitokios, tai tas priguli nuo gabumo teisažinių, kurie labiau supainioja jas.

Red.

Jaunųjų darbininkų giesmė.

Atsitraukiam nuo minių piktuju

Ir įstojam į kelią tiesos!

Juodašimčių nekenčiam aklųjų.

Męs ardytime mūrus tamsos!

Prispandimą kentėjom ligšioliai,

Ir nuplyšę badavom ilgai...

Jau į kovą sustokime, broliai!

Į vienybę, nuvargę draugai!

Beturčiai, vargdieniai vis kilkim smarkyn!

Ir marš darbininkai į karą!

Prieš kraugerius-ponus, prieš carą!

Pirmyn, pirmyn, pirmyn!

Prispandėjai, veidmainiai, plėšikai,

Užsisėdę ant sprando žmonių;

Tie besočiai mūsų darbo rijikai

Turi būdą pikčiausių žvėrių...

Pasipuošę jie geria puotauja,

Mūsų darbą aikvoja smagiai...

Jiems nerūpi kas vargsta dejuoja,

Kas tamsybėje skęsta giliai.

Beturčiai, vargdieniai ir tt.

Ši tvarka mums padarė sunkybę

Su tyronu — kraugeriu — caru;

Ir uždėjo akeyžių daugybę

Darbininkus marina badu!...

Mus valdonai surinkę, sugaudę,

Vež į karą ir lyžį į kapus...

Mūsų brolius jie džiangias sušaudę,

Jie nagaikomis plaka visus...

Beturčiai, vargdieniai, ir tt.

5

Tik sustokime, broliai, išvieno

Nuo Rytų ligi-pat Vakaru!

Pasiėmę ir mokslą, ir plieną,

Nuo Pietų lig Šiaurinių ledų!

Ir sukilkime drąsiai prieš ponus,

Prieš spaudėjus, valdonus didžius!

Ir nuverskim kraugerius-tyronus!

Teprašvinta tas rytas gražus!

Beturčiai, vargdieniai ir tt.

Jau nušvitus aušra raudonuoją,

Saulė neša liuositybes visas!

Jau raudonas veliuks plevėsuoją;

Iškovosime šventas tiesas!

Pražydėjusi meilė, brolybė

Pražudys apgavybes, melus!

Darbininkai sueis į vienybę

Ir išvieno bus darbas gražus!

Beturčiai, vargdieniai vis kilkim smarkyn

Ir marš darbininkai į karą!

Prieš kraugerius ponus, prieš carą!

Pirmyn, pirmyn, pirmyn!

Jovaras.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Santaikos konferencija Haagaj (Holland.) per du mėnesiu dirbo, dirbo santaiką ir ramybę tarp valstybių ir ant galo iš to, rodos, gali išeiti tik muilo burbulas. Karės komisija buvo išdirbus sumanymą apie kariškų spėkų vartojimą ant vandens ypatinguose atsitikimuose, arba visai prašalinimą jų. Tas nepatiko Vokiečių valdžios atstovui Biebersteinui, ir jis įžeidžiamu būdu pasakė: «Kadangi nulatots anglų laikraštijoj mus parodo kaip barbarus, tai patariu visai prašalint povandeninių minų vartojimą». Tas išsitarimas padarė didelį įspūdį ant visų delegatų, nes visi juk žino, kad tai negalimas daiktas prašalint tokį gerą ginklą, kaip mina ir jokia valstybė su tuo nesutiks, lygiai kaip ir pats Biebersteinas matomai neištikrųjų tai pasakė.

Toliaus. Per kelioliką dienų ėjo diskusijos konferencijos ir labiausia dirbo Vokietijos, Anglijos ir Amerikos atstovai, — apie įvedimą teismo, kurs taikytų tas šalis, kurios rengsis prie karės — iš to teipgi nieko gero da neišėjo ir tas pats Biebersteinas vėl įspūdingai pastebėjo, kad gaila, esą, kad patys to teismo plenuotojai turėję balsuoti prieš teisėjų rinkimo pleną.

Valdovų ir visokių atgaleivių politika daugiausia turi komiš-kumo.

Rusija. Kada siaučia badas ir jo pasekmė — ligos visokios, o ypač cholera po visą Rusiją, tai valdžia išleidžia, kaip telegramas praneša, 19 milijonų dolerių sutvirtinimui Vladivostoko (Siberijos Rytuose) tvirtumos, pagerinimui prieplaukos Nikolajevske ir statymui naujų kazermių šale Chabarovsko miesto. Visą rytinę Siberiją mat nori sutvirtinti. Nereiks bijot tų menkų japonų.

Neseniai Finų Atlajuje (marių kojų) carui beplaukiant laivas «Standard» užėjo ant uolos. Nieko blogo neatsitiko, bet carui baimės daug pridavė, ir jis savo laivo užveizdą patraukė dabar į teismą. Apie esančias tam atlajuje uolas žinota ir tik ant to laivo mapos jų nebuvo pažymėta, nežinia dėl ko.

Lodziuje (Lenk.) policija pereitą pėtnyčią apsupo pabirką M. Silbersteino, kurį 13 rugs. užmušė už tai, kad nuežmokėjo darbininkams už streiko laiką. Padarius reviziją, policija nuvarė į kalėjimą visus 800 darbininkų.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Ar stoka anglekasių? Kapitalistų laikraščiai rašo, kad Pensylvanijoje abelnai stokuoja darbininkų prie anglies pramonės. Ar tas teisybė? Pensylvanijoje lietuviai darbininkai daugiausia dirba prie anglies, tad jie — bent susipratę — gali geriausia žinoti teisybę ir pranešti savo laikraščiui. Draugai! praneškite tikrą teisybę, nes čia matomai kas nors ne taip yra, kaip kapitalistų tarnai rašo (pavyzdžiui kad ir ta pati «katalikiškoji» «Žvaigždė»). Sako, ten ir ten reikia darbininkų, o ten jų jau per daug, jau ir be to ne visi gauna darbą. Dabar, girdi, reikia darbininkų prie minkštosios anglies visam valstybės viduryje; agentai jiešką darbininkų į kasyklas į Pittsburgo apygardę. O tuo tarpu tie patys laikraščiai rašo, kad apie Pottsville, Readingą ir k. kasyklos blogai dirba ir neužilgo gal visai sustos dėl stokos vandenio... Kame teisybė?

Gromatnešiams palengvinimas. Šiomis dienoms pačios viršininkas Washingtono išleido padavadijimą, kad gromatnešiai daugiau neturi nešioti laiškų ar laikraščių aukščiau, kaip ant 3-čio gyvenimo. Tuose namuose, kur yra vinda (elevatoriai), nešios laiškus ir ant aukštesnių gyvenimų. Mat valdžios darbininkai gavo palengvinimą — tai gerai, — bet daugybė darbininkų, kurie gyvena ant aukštesnių gyvenimų negalės naudotis tuo patarnavimu, už kurį jie lygiai kaip visi moka mokestį (už markes).

Laivai negauna keleivių. Neseniai «Kovo», šiame skyriuje rašėme, kad laivų kompanijos viena už kitos pradėjo numažinti kainas pervažiavimo iš Amerikos į Europą. Daugiausia numažino 1-mos ir 2-ros klesos; trečios klesos bilietus (šifkortes) ne visi laivai papigino ir dabar, o katrie papigino, tai neperdaug. Iš Bostono paskutiniu laiku išplaukė laivas be jokio keleivio trečiojo klesoj, o tai mat dėl to, kad ta kompanija laiko senas kainas. Tai-gi keleiviai jį boikotuoja.

Gompers'as ir telegrafistų streikas. Kadangi telegrafistų unija da neužbaigė streiko, tai Gompers, visų unijų, t.y. Am. Darbo Federacijos prezidentas apskelbė atsisaukimą apie pagalbą medgišką ir moraliską streikuojantiems telegrafistams. Gompers turi nuomonę, kad telegrafistai jokiū būdu negrįš prie darbo senomis sąlygomis. Streikas vienok perilgai tęsiasi. Toki ilgi streikai niekad nebūva darbininkų išlaimėti. Darbininkai turi pataikyti tokį laiką ir taip susiorganizuoti išanksto, kad kapitalistai tuojaus turėtų taikytis su streikininkais. O čia lyg nenoroms pradėta streikuoti.

DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Nuo 40 lig 50 tūkstančių katilių, dirbančių laivų dirbtuvėse Anglijoje bus išmesti iš darbo, vadinasi bus lokautas. Laivų dirbtuvių savininkų federacija nutarė tuos darbininkus pavaryti, uždaranč dirbtuves, dėlto, kad darbininkai pirmiau pametė darbą, išanksto nepranešę ir kad, šitą nesusipratimą prašalinus per vad. Edinburgo sutartį, darbininkai paskutinės nepripažino. Tai pabirkantai nori juos pribauti, uždarydami dirbtuves.

LIETUVOS DARBININKŲ JUDEJIMAS.

Barzdai (Tamošbud. v. Senap. pav.). Ūkininkas Dovidai-

tis buvo nusipirkęs rugiams piauti mašiną. Keli tamsūs, nesusipratę darbininkai sumanė ją sugadinti: mat, dėl jos, galvojo jie, nebebus darbo. Išėmę iš akėčių visus akėčvirbalus, jie sukaišiojo juos į nepiautąją pievą ir rugius: manė tokiu būdu sulaužysią mašiną, bet ji surinko visus akėčvirbalus, nė kiek nenukentėjusi. Negražus tai darbas. Reikia atminti, kad susipratusių darbininkų kovos įrankis ne užmačios, bet tik vienijimasis, streikai, boikotas. (Žar.)

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

LSDP. Rygos organizacija jau galutinai susivienijo su Latvių Soc.-Dem. organizacija. Lietuviai socialdemokratai, kaip buvo minėta «K.» N 35, reikalavo, kad būtų leista jiems savarankiškai vesti agitaciją ir propagandą, ir tais reikalais susižinot su LSDP. vadovaujančia įstaiga. Latvių SD. organizacija buvo tam priešinga. Todėl vietinės lietuvių s.-d. organizacijos centras ir kuopų atstovai nutarė atsisakyti nuo to reikalavimo: 1) dėl to, kad kitaip susivienijimas gali neįvykti, o tas reikštų silpnėjimą jiegi, 2) kad darbuojantės tarp lietuvių darbininkų vis tiek nebus galima uždrausti prie jų taikintis.

Susivienijus Rygos LSDP. organizacijai su Rygos Latvių SD. org., tuojaus prasidėjo rinkimai «Kultūros Centro», kurio uždavinys aprūpinti lietuvių darbininkų apšvietimo (kultūros) reikalus. Tapo paskirta pildomoji Kult. Centro Komisija, kuri susideda iš sekretoriaus, knygiaus, ir kasieriaus. K. Centro nutarimus privalo kiekvienas jo narys vykinti ir be K. C. sankcijos (patvirtinimo) joks darbas neturi būti veikiamas.

Iš Socialist Party'jos veikimų.

Pakvietimas prie visuomeniškojo refrendum «A», 1907 m.

Sekantis pataisymas prie konstitucijos, įneštas Grand Rapids, Wis., kuopos, ir pirmiausiai atspaudintas «Weekly Bulletin» rugp. 3 d. 1907 m., gavo reikalaujamą skaitlių parėmimų:

«Pataisymas prie XII skyriaus visuomenės konstitucijos:

Pataisyt skyrių XII, pridėdant naują perskyrimą, žinomą kaip perskyrimas 9, šioje formoje:

«Perskyrimas 9. Atsitikus nesusipratimams kurioj nors valstybėj dėl jos viršininkų titulo legališkumo ir klausime visuomeniškosios organizacijos pripažinimo gali būti leistas referendumas nariams toj valstybėj nusprendimui klausimo sekančiu būdu:

Pakvietimas, pasirašytas ne mažiau kaip vieno trečdalis visų tos valstybės narių, pilnai išsimokėjusių pirm pakilimo nesusipratimų, prašant visuomeniškojo pildomojo komiteto (National Executive Committee) prarasti referendumą tarp tos valstybės narių dėl išrinkimo viršininkų į tas vietas, už kurias pakilo ginčai, turi būti parašytas visuomenės sekretoriaus.

Gavęs tokį pakvietimą visuomeniškas pildomasis komitetas turi prarasti narių referendumą toje valstybėj viršininkų išrinkimui į tas vietas, dėl kurių ginčytasi. Visos kuopos, visuomenės vyriausioj stovykloj (Headquarter) suraše esančios kaipo gerame stovyje laike pakilime vaidų, turi tiesą paskirti viršininkus, ir visi nariai pilnai užsimokėję tame laike turi tiesą balsuoti.»

(Pasirašo) L.S. Clapp, sekretorius.

Parėmimai gauta nuo šių kuopų: Muscatine, Iowa, Cresco, Waterloo, Sioux City, Scandia, Madrid, Fairfield, Marshalltown,

Numa, Des Moines ir Alta, Iowa. Montesumo ir Poulso, Wash. O'Fallon, Peru ir Monmouth, Ill. Lincoln, Litchfield, Hastings, South Omaha ir Schuyler, Nebr. Mineapolis, Oakport, Workman ir Two Harbors, Minn. St. Louis, Mo. Sheboygan ir Sturgeon Bay, Wis. Tryon, Nebr.

Sutinkant su padavadijima is konstitucijos (skyrius XI) link referendumu, pagarsinta visų narių pakvietimas prie referendumo. Pataisymams duota 30 dienų laiko. («Weekly Bulletin»).

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Illinois valstybės rajono 1 konferencija.

Rajono konferencija atsibuvo mieste Pana, Ill., rugsėjo 1 ir 2 d. š.m.

Delegatai buvo nuo šių kuopų:

Chicagos 4 kuopos J.Krūmas; Westvillės 26 kp. J.Klikunas; Springfield 29 kp. J.Klembauskas ir V.Burba; Pana 48 kp. S.Štaškus ir J.Dilbaitis.

Pirmą posėdį atidarė J.Krūmas, paaiškindamas naudingumą konferencijos. Pirmsėdžiu aprinko tą patį J.Krūmą. Sekretorium buvo aprinktas V.Burba.

Peržiūrėjus delegatų mandatus, sutvarkius kuopų įnešimus, pasibaigė pirmasis posėdis ant 5 val. Nuo 7 val. vak: prasidėjo prakalbos.

Antrą posėdį atidarė rugsėjo 2 d. 7½ val. išryto. Pirmsėdžiu buvo S.Štaškus.

Nutarimai.

1. Stengtis savo rajone surengti prakalbas, kur tik randasi lietuvių, ir aiškinti socializmo idėją.

2. Rajonas stengsis išleidinėti savo kaštais sociališką literatūrą bei lapelius.

Pirma išleisti knygą, padovanotą rajonui Jono Ilgaudo, kuris išvertė iš vokiškos kalbos: «Klionė per peklą».

3. Išrasti šaltinį sutvėrimui rajono išdo, be kurio rajonas negali gyvuoti.

Rajonas trauks knygas iš užrubežių LSDP. ir pareikalavus kuopoms, pasiuntinėis joms (pardavinės) ir rinks pinigus raštams išleidinėti per tam tikras korėiukes, pardavinėjant prenumeratą knygoms.

4. Kad rajono Literatiškas Komitetas atsišauktų į Centrališką LSS. komitetą, kad jis išaiškintų anglams socialistams, dėlko mes nesivienijam su jais, ir kad mes esame atskira partija, kaip jie sako, būk mes esame «brenčius» LSDP.

5. Kad Chicagos 4 kuopa savo pasikalbėjimuose su anglais socialistais nurodytų reikalingumą politikos reikaluose lietuvių tautos, politikos organizavime, ir kad anglai apmokėtų lėšas lietuvių kalbėtojų.

6. Kad visos kuopos, istojusios į rajoną, paduotų savo įnešimuose, kaip užmokėti 2-ro susivažiavimo iškaščius.

Reikaluose LSS. organo.

7.*)

8. Kad «Kovos» redakcija pasistengtų prie aukų renkamu padaryti korėiukes laikraščio prenumeratai ir išleidinėti kuopų se-

*) Septintam punkte kalbama apie «Kovos» perkėlimą. Kadangi dabar jau atidarytas referendum, tai prie jo prisirengimas yra uždarytas, todėl skaitome už priedermę jo netalpinti.

Red.

žretoriais pardavinėt mėnesiui už 25 centus, 3 mėnesiams už 50 centų. Kad būtų pardavinėjamos per prakalbas ir balius — iš to būtų mūsų Sąjungai nauda.

9. Kad dabartinės polemikos apie perkėlimą «Kovos» į Brooklyną būtų uždarytos ir kad pranašavimai apie mirtį «Kovos» nebūtų daugiau talpinami.

10. Kad visi nutarimai III Susivažiavimo LSS. būtų pildomi iki 4 susivažiavimui, kadangi buvo leista per referendum, ir tam priešintis būtų neliogiška.

11. Kad parankesniai agitacijos vedimui būtų visų kuopų sekretorių antrašai garsinami, kad kuopos galėtų tarp savęs susišižnoti.

12. Matydami, kad pasekmingiausia agitaciją dabar gyvu žodžiu, prisilaikant prie geros taktikos, todėl turime patėmyti, kad tokis darbas būtų vedamas su gera taktika tame supratime: neužgauti persitikrinimo žemesnio visuomenės sluoksnio, bet jį tik liogiškai gvildinti.

13. Mūsų rajonas atsišaukia į visuomenę rekale mokyklų. Matydami, kad kasdien mokslo vyrai turi atkeliauti į šią šalį prieglaudos jieškoti ir pasislėpti nuo dvigalvio arelio, ir neturi čia užsiėmimo, mes atsišaukiam į visuomenę, kad ji rengtų prelekcijas ir tie mokslo vyrai mums galės išguldinėti mokslo naudingumą, o mes užtai jiems atmokėsime, su savo nauda, kurią imsime nuo jų.

14. Sekančią konferenciją nutarta laikyti 22 vasario Kewanee, Ill.

15. Į valdybą iki sekančiai konferencijai išrinkta: organizatorium ir išdininku J.Klembauskas; sekretorium V.Burba; į Literatišką Komitetą J.Ilgandas, A.Zimontas iš Chicagos, V.Burba iš Springfield.

Sekr. V.Burba, org. J.Klembauskas.

ATSIŠAUKIMAS

Į draugus ir drauges Illinois valstybės.

PER Liet. Soc. Sąjungos Illinois valstybės rajono Konferenciją (1–2 rugsėjo, Pana, Ill.) likausi išrinktas organizatorium to rajono. Suprasdamas, kad organizatoriaus pareigos yra didelės ir sunkios, reikalauja daugiaus, negu vienas gali tą užduotį atlikti, dėl to, draugai ir draugės, jauzdamas savo silpnybę, kreipiuosi prie jūsų spėkos ir reikalauju parėmimo mano darbo. Jūs, draugai, žinote, kad organizuotas darbas, ypač agitacija, reikalauja spėkų ir yra darbas be galo, kurio pavienis žmogus jokių būdu negali nuveikti atsakančiai, praktiškai. Darbas tas — tai mūsų visų darbininkų vargdienių, ir jis reikalauja suvienytų mūsų jėgų (spėkų). Dėl to atsišaukiu į draugus ir visus darbininkus gyvenančius šioje valstybėje, prijauciančius mūsų organizuotam darbui ir sunkiai mūsų kovai už pavergtųjų ir skriaudžiamųjų tiesas, už įvykdinimą teisingos tvarkos — socializmo — kuri bus paremta ant teisybės ir lygybės pamatų. Už socializmo tvarkos įvykdinimą kovoja visi susipratusieji darbininkai rankpelniai, kurie suprato skriaudas ir nubodo jau benešti tyroniško kapitalizmo išnaudojimo jungas.

Darbininkai ir darbininkės! Kad priskubinti savo ir žmonijos išsiliuosavimo valandą iš po dabartinio skriaudų jungo, suremkime visi pečius, suvienykime mūsų spėkas į

kruvą ir užduokime smugį tam mūsų slogučiu kapitalizmo tvarkai ateinančiais 1908 metais prie balsavimo dėžutės! Lai skriaudėjų tvarka subyra į griuvėsius ir drauge su savim palaidoja visą dabartinį ištvirtinimą, skriaudas vargingųjų, dėjavimus sužeistųjų, verkumą ir ašaras nekaltų kūdikių ir naš laičių. Draugai darbininkai, supraskime, kad greitumas atolumas permainos priguli nuo mūsų susipratimo, jei mes suprasme greičiaus proletarijato reikalus, varysme smakesnę agitaciją tarp tamsių minių, platinsim darbininkiškus raštus, skelbsime socializmo teisybės evangeliją visur, kur tik randasi darbininkų – po miestus ir sodžius. Ant mūsų kiekvieno pečių guli tas darbas ir mes privalome visi jį dirbti, varyti agitaciją tarp minių, stumti pirmyn socializmo irklą; mūsų pareiga yra duoti žmonėms tą, ko jie reikalauja, taigi mes galime duoti jiems susipratimą; mes socialistai suprantame, kad teisinga tvarka socializmo įvyks tikrai tada, kada visi darbininkai prispaustieji susipras, susivienys, apsišvies ir stos visi išvieno už įvygdinimą tos tvarkos, nežiurėdami į skirtumus tikėjimo, kilmės ir tautos; tik taip susipratus darbininkams, įvyks socializmas, su juom drauge įvyks ir gerovė visų žmonių, dabartinė skurdo ir ašarų pakalnė persimainys į teisingą žmonių gyvenimą.

Prašau visų draugų ir kuopų, esančių šioje valstybėje paduokite skaitlių narių savo kuopos su sekretoriaus adrisu, kad reikale agitacijos būtų galima susinešti ir pasekmingiaus varyti tą darbą.

Su socialistiškais linkėjimais visiems draugams

Rajono org. J.Klembauskas. 7 Mill Row, Springfield, Ill.

Lietuvos revoliucionierių darbai.

(Atsitikimas Gruzdziuose, Kauno gub., Šiaulių pav.)

GEGUŽĖS 15 d. (sen. st.) 1907 metų, mūsų mažame miestelyje, pragarsėjusiame savo ramumu (net jam apsergėti yra tik vienas uriadnikas), buvo toks atsitikimas: Jau buvo vėlus vakaras, pasimeldę žmonės ėjo ilsėtis, buvo matyt da šviesa languose mūsų miestelio ponų, k.t. uriadniko, mokytojaus, valsčiaus raštininko, kunigo... Jau po miestelį mažai kas ir bevaikščiojo. Nemiegojo da ir valsčiaus raštinė, raštininkas dirbo, klausė atėjusių žmonių prašymų; buvo ten išviso kokios 10–15 žmonių. Visi buvo ramūs, kiekvieną minutę rengėsi eiti namo. Tik staiga atsidaro durys ir... įeina keli nepažįstami žmonės – apsirėdę nekaip – kaimiškai, su mėlynais akiniais ant nosies, su barzdom. Akies mirksnyje pas visus atsiranda rankose dvivamzdžiai juodi revolveriai – brauningai.

— Nė iš vietos! Rankas aukštyn! – tvirtu balsu surinka vienas atėjusiųjų. Ir rankos ten buvusiųjų lieka iškeltos.

— Prie darbo, draugai! – prataria tas pats. Greit, bet

Korespondencijos.

Seatonville, Ill. Rugpjūčio 22 d. atsilankė pas mus F. Bagočius. Dėlei to buvo sušauktas susirinkimas. F.B. mums paaiškino, kaip darbininkams reikia laikytis išvieno, kariauti prieš kapitalistus. Žmonių buvo pusėtinai burelis, buvo suprantančių ir nesuprantančių. Kitas rėkė kaip veršis, sakydamas, kai kompanijos pinigų nemokės, tai kur mes gausim; tada, girdi, nė pinigų, nė darbų. Gal ir pas mus padės keltis iš miego.

M.Kairys.

Chicago, Ill. Nedėlioj 1 rugs. atsibuvo viešos prakalbos socialistų lietuvių ant gatvių 33 ir Auburn ave. Pirmiausiai kalbėjo draugai kalbėtojai apie darbininkų padėjimą Amerikoje. Potam kalbėjo drg. P.Puskunigis apie darbininkišką klesą Amerikoje ir visame pasaulyje. Liaudis labai nujautė kalbą ir plojo rankomis. Tik štai supyškėjo šešis kartus revolverio šuviai, tik, žinoma, ne minioje, bet toliaus. Toks kvailas šaudymas buvo parengtas juodašimtiškų ypatų, dėlto, kad jos nė jokių būdu negalėjo sutrukdyt socialistų prakalbų. Žinoma, tuokart susirinko policistų, kurie nuo drg. Puskunigio pareikalavo «laisnių», tas parodęs ir vėl toliaus kalbėjo. Pabaigus kalbėt, minia šaukė: «ura», «lai gyvuoja soci-

ramiai, vieni atėjusiųjų nepažįstamų atkiša revolverių vamzdžius prie krutinių ten esančių žmonių ir valsčiaus valdininkų, kiti puola kratyt juos, kiekvieno klausdami: «Ar neturi revolverio?»; kiti išsiskirstė po didelį raštinės rumą. Už kurios minutės pasigirsta vėl naujas įsakymas vieno atėjusiųjų (matyt jų vado – viršininko):

— Visus suvest į kanceliarijos kambarį, už krotų!

Įsakymas tuojaus lieka išpildytas.

— Uždaryt langinycias! – eina naujas vado įsakymas.

Nematomos rankos uždaro visas kanceliarijos langinycias. Tuomet vadas atsikreipia į stovinčius išbalusius žmones, da tebelaikančius «rankas aukštyn», nežiurint, kad, iškračius juos, buvo leista rankas nuleist žemyn:

— Nenusigąskit, vyrai! Mės ne plėšikai! Neimsime jūsų turto ir jums nieko nedarysime, tik... (pakeldamas balsą aukštyn) nė iš vietos! Jeigu megisite bėgt, šauktis pagalbos – leisime į darbą ginklus!... Jūs, – tarė atsigręždamas į vieną savo sėbrų, – stokite už trijų žinksnų nuo jų, jeigu bėgs – šant!... Katras iš jūsų raštininkas ir pagelbininkas? – klausia vadas. Raštininko ir pagelbininko veidai net pamėlinavo, ilgą laiką negalėjo pratarť žodžio.

— Jūs – raštininkas?... Sakykite, kur guli paspartiniai blankai ir knygutės.

Ir prie krutinių vieno ir kito sublizgėjo nauji peiliai (kinžalai).

jalizmas».

Tą vakarą likosi suareštuotas «Kataliko» redaktorius, Brandukas. Jį suareštavo už peržengimą tvarkos, ramumo; jis ėmęs rėkt ant policistų, kad anie leidžia prakalbas laikyt ant gatvių; jisai buvo girto pavidale.

Po prakalbų minia da vis nesiskirstė ir rusčiai kalbėjo apie juodašimtiškas ypatus, katros prieštarauja prakalboms. Matydamas tą klebonas Kriaučiūnas, atėjęs ant gatvės, ėmė minią plust ir liepė skirstytis, grasindamas visus suareštuosius; tos gatvės, tai jo esančios, ba netoli bažnyčios. Žmonės jam atkirto aštriai; ir jis sugrįžo į savo kambarį.

Banga.

San Francisco, Cal. Pasistengus draugui Dumbriui, pasisekė sutvert Liet. Soc. Sąjungos kuopą San Francisco mieste. Žinoma, skaitlius galėtų būti daug didesnis, negu 12, bet ką darysi, jog da mes ne visi vienaip suprantam, apie pagerinimą savo buvio! Vieni paliekame darbą tiems, kur jau dirba, kiti vėl norim tapt turtingais o treti nieko nedaro, palikdami ant visko kurčiais.

Keletą mėnesių atgal, susidrutino Lietuvos Sūnų dr-tė; ir ta pradeda gyvuot: žada pakelt b a l i ū. Buvo čia teip jau T.M.D-tės kuopa prieš ugnį; bet ta ugnį išnyko...

Livtas.

Chicago, Ill. Nedėld. 1 rugs. atsibuvo prakalbos lietu-

— Šėpoj... geležinėj skrynioj – kambaryj staršinos... – painiojo raštininkas.

— Jūs nebijokite! Nieko jums už tai nebus... Kur paspartai – eikit parodyt!

Du užpuolikai, raštininko vedami, nuėjo į kitą kambarį. Pasigirdo keli kirčiai ir, kelioms minutoms praėjus, sugrįžo visi atgal nešini baltą ryšulį.

— Jau savo darbą padirbom, – linksmu balsu tarė vienas įėjusiųjų.

— Duokit knygą! – vadas paprašė raštininko.

Knyga liko paduota.

— Ką mes paėmėm? – paklausė vadas stovinčiųjų žmonių.

— Paspartus, – pasigirdo keli balsai.

— O pinigų ar neėmėm? – klausia toliau.

— Neėmėt...

— Teip, vyrai, mes pinigų neėmėm, nors jie buvo mūsų rankose. Neėmėm dėlto, kad tai žmonių vargdienių pinigai, o ne valdžios. Kaip nakties plėšikai įsilaužę į vidų, paėmėm paspartus, nes jie mums reikalingi; mums ir kitiems draugams jau valdžia nebeduoda paspartų, reikia patiems manyties...

Žmonės suprato su kuom reikalą turi. Ne vienas iš gilyumos atsiduso. Nurimo. Pradėjo juokaut su užpuolikais.

Vienas iš užpuolikų įbriežė į knygą:

9

vių socialistų ant Paulina ir 45 gatvių. Pirmiausiai kalbėjo J. Švermickas apie darbininkų vargus ir piniguočių puotas vien iš darbininkų sukrauto turto. Žmonių prisirinko diktai. Po tam kalbėjo P. Puskunigis, apie darbininkų vargus, kylančius per jų pačių tamsumą, darodė, kad gašlumui didžturčių nėra ribų ir nebebus, ir kad niekas kitas neišgelbės darbininkų, kaip tik jų pačių susidratimas. Kvietė kalbėjas visus lietuvius balsuto prieš išleistą naują charterį Chicagos miesto, darodė kad tai jungas ne tik ka vieniems darbininkams, bet ir kitiems miestiečiams išeis iš to naujo charterio jei jis bus įkūnytas

Žmonės klausė su atyda.. Matyt didelius vaisius atneš prakalbos ant gatvių. Skaitlius kuopų didinasi ir literatura platinasi.

Banga.

Baltimore, Md. Rugsėjo 6 d. 14-ta kuopa LSS. laikė savo mėnesinį susirinkimą; žmonių buvo susirinkę pusėtinai burelis. Atsilankė lenkų socialistų kuopos organizatorius ir pranešė, jogei šiom dienom pribuvo į Ameriką garsus lenkų socialistų oratorius Ignotas Dašinskis iš Galicijos, ir kvietė iš daikto susidėjus parengt tarptautiškas prakalbas; bet nesurandant arti tuom tarpu garsesnio lietuviško kalbėtojaus, likosi nutarta tik pagelbėti lenkams ir rengt prakalbas vien lenkiškoj kalboj ant 24 d. rugsėjo.

Teipgi buvo apkalbėta kuoiškilmingiausia surengt V-tą konferenciją II rajono, kuri nutarta laikyt 27 d. spalnio.

«Paimta paspartų blankai ir knygutės. Revoliucijonierių Kovos kuopa».

Paliepė raštininkui ir da porai esančių žmonių parašyt knygą, kad pinigai palikti, ir pasirašyt po to savo pavarde.

— Ačiu jums, vyrai, kad ramiai laikėtės, kad nepriverstėt mus ginklą vartot... O dabar žiurėkit, kad mokėtumėt ir toliau teip laikytis! Jeigu mus paimtų ir jums rodytų – nemanykite mus pripažint, nepasakokite policijai mūsų išvaizdos! O jeigu pasakosite apie mus, jeigu suimtus pripažysite, tai... (čia vadas revolverio ženklą davė suprast kas tame atsitikime su jais stosis). O dabar nemanykite nė iš vietos judinties per pusantros valandos, nemanykite nė žinios paduot, nė pagelbos šauktis! Na, pasilikit sveiki! Atleiskite mums, gal išgądinom kai-ką, ne mūsų tame kaltybė... Labanakt!

Apsisuko ir visi užpuolikai išėjo ir nakties tamsumoj prapuolė...

Ilgai da negalėjo atsipeikėti atlikusieji, sugrustieji į kertę žmonės. Jų nemažas burelis, kokia 10–15 žmonių, o keli užpuolikai, gal trys–penki, visus suvaldė, gipnotizavo savo balsu ir greitu tvirtai aprokuotu veikimu. Pradėjo tarties, kalbėtis, kas daryt. Visi drąsuoliai, kurie pirma sakydavo: «aš visus Gruzdujų «cicilikus» su kumsčia išmuščiau», dabar pranyko, tik viens į kitą žvalgė ir traukė nuo uždarytų langinių. Ant galo praėjo paskirtas «naminiam areštui» laikas – 1½ valandos. Su dideliu atsargumu išėjo drąsuoliai iš kan-

Prieš konferenciją 26 d. bus lošiamas teatras «Išgama» su monologiiais ir prakalboms. Be to, pagal nutarimą IV konferencijos, nutarta bandyti tvert kuopas artimuose miesčiuose: Curtis Bay ir Sparrows Point.

Per šį susirinkimą prisirašė vienas naujas draugas ir dvi draugės. Linksma ir smagu, kad ir mūsų kuopelė nors išlengvo pradėda bujoti. Garbė naujoms, pirmoms draugėms, kurios pirmos išdrįso stot prie susipratusių savo brolių ir gint savo tiesas. Dėlto tegu neatšaldo jus nuo to švento darbo tamsuolių visokios zaunos ir šmeižimai brangaus socialistų vardo, bet bukit pavyzdžiu ir kitoms, tamsesnėms mūsų seserims, kurios da neįstengia pratrinti savo akis tiek, kad pažintų skriaudėją ir draugą.

Lai gyvuoja tarp mūsų meilė, lygybė, brolystė!

P. Grinius.

Pana, III. Darbai anglies kasyklose pradėjo eit geriau; žmonės džiaugiasi, mislydami tuo pagerint savo gyvenimą. Rugsėjo 1 d. atsibuvo čionai LSS. Illinojaus valstybės rajono konferencija. Tam tikslui vietinė kuopa LSS. parengė prakalbas. Susirinko diktas burelis vyrų ir keletas merginų ir moterų. Kalbėjo iš Springfieldo J. Klembauskas ir V. Burba, iš Chicagos – J. Varkala. Kalbėtojai aiškino apie darbininkų skurdų gyvenimą ir apie vargingą padėjimą mūsų tėvynės Lietuvos; ragino skaityti darbininkiškus laikraščius bei kny-

celiarijos, apsidairė aplinkui, prašnabzdėjo – «nematyt» – ir pakniupstomis nubėgo pas urėdninką. Tuojaus apie atsitikimą per telefoną buvo paduotos žinios į visas puses.

Į antrą dieną pribuvo pavieta viršininkas su raitais sargybiniais, išjodinėjo visus miškus, bet užpuolikų niekur nerado. Darė ir kratas, bet vis be pasekmės.

P pinigų valsčiaus kasoj buvo arti 600 rub. Paspirtų paminta apie 160 stukių. Tas atsitikimas sukėlė mūsų apylinkė daug kalbų apie socialistus. Visi gyrė jų darbą, suprato, kaip tai neteisingos paskalos leidžiamos ponų ir kunigų, buk socialistai vagys, plėšikai, buk jie konfiskuoja pašalinių žmonių turtą ir paskui kitiems išdalina.

Supranta žmonės, kam tiems nepažįstamiems buvo reikalingi pasportai. Vienas žmogus taip aiškino kitam tą atsitikimą:

— Socialistai nersis kitan kailin... Jonas pavirs Peteru... nebreikės už menkniekius į Ameriką bėgt...

K.

Eiles.

Parešė Dilgelūkė—Kovaičiukė.

Ei, Broli! Ei, Drauge!
Nebuk tamsos raugė!
Išlįskie iš jo ir kovok,
Ir «Kovą» skaityk—pardavok!

gas. Tik per skaitymą gali žmogus apsišviesti. Teipgi ragino prigulėti prie LSS. Velino pamest girtuokliavus, nes per tai gimsta nesutikimai tarpe šeimos ir žmonių. Kalbos klausytojams labai patiko, išskiriant vieną smuklės savininką. Kada kalbėtojas aiškino apie girtuoklių blogus darbus, tada jis atsistojęs suriko: «Tai tu čionai visą vakarą kalbėsi!» Bet tuojaus buvo paprašytas, kad apleistų svetainę, ir išsinešdino su keletu savo pasekėjų. — Mės, Paniškiai kalbėtojams išreikišiam širdingą ačiu.

S. Stočkus.

IŠ LIETUVOS. Tirkšliai, (Kauno gub.) Šitoj apylinkėj atsižymėjo keli žmonės savo juodašimtiškais darbais, kurie verti paminėjimo.

Pernai rudenį, kada čia buvo sudaužytas monopolis, tą pačią dieną Pranas Dainius, iš Voverių sodžiaus, jau pirmiau pagarsėjęs savo nemoraliniais darbais, sunus to Dainiaus, kuris susikolęs su žinomu šunadvokačiu Liaugminu, per keletą metų draskė aplinkinius žmones – mažuosius ukininkus, darydamas visokius «podlogus», tąsydamas juos po teismus, apiplėšdamas jų turtą žvėriškiausiu būdu: dienos viduryj apginklavęs savo sėbrus mietais ir revolveriais užpuldavo, kaip koks tikras plėšikas, ant aplinkinių ukininkėlių atimdavo nupiautus javus, išvesdavo gyvulius ir į pasipriešinusi savininką neretai pataikindavo su revolveriu. Sunus to paties

ALKOHOLIUS.

Pagal R. G. Ingersoll.

Aš tikiu, kad alkoholius demoralizuoja visus jį išdirbančius, jį pardavinėjančius ir jį geriančius. Aš tikiu, kad kaip tik jis išteka iš ringuotos ir nuodingos kirmėlės spirtinyčioj, iki išsituština pragaran piktadarysčių, paniekos ir myrio, jis demoralizuoja kiekvieną, kurs tik jį lypstelėja. Aš tikiu, kad nieks negal mąstyti apie subjektą be piktinimosi iš jo blėdingumo. Tik mislykit apie griuvėsius ant abiejų to myrio šaltinio krantų, apie skurdą, apie tamsybę, apie nelaimes, apie beprotystę, apie savžudystę; apie vaikelius besiglaudinėjančius prie nuskarusių, alkanų, verkiančių ir sielvaltaujančių motinų, meldžiančių savo vyrų duonos; apie genijus kuriuos jis sugniuždė; apie milijonus tų, kurie kovojo su svajonės angimis, išveistomis to šėtoniško nuodo. Ir kaip žmogus mislini apie kalėjimus, pavargėlių namus ir kartuves, visur to pakajų, triusą ir laimę ryjančio smako aukomis apverstus, neįstabu, kad kiekvienas, kurs turi galvą, kad mislyti, o širdį, kad jausti, biauursi tuom prakeiktu skystimu, vadinamu alkoholiu.

J. Perkunas.

plėšiko Dainiaus ir čia atsižymėjo. Išryto jau pasilakęs su mergoms pas žydėlį «Judelį», atėjo pas tulą Jokubaucką ir ragino susirinkusius žmones eiti prie degtinės: «Valei, muškit, vyrai, daužykit, ko veizat!», o pats jau svyravo pasigėręs. Paskiaus pasigriebęs nuo savo draugų Banelio ir Rudnickio Demokratų Partijos atsišaukimų, Dainius nusinešė ant rinkos ir dalino žmonėms, rinkdamas nuo jų pinigus. Surinko apie 25 rublius, kuriuos vakare pragėrė su Tirkšlių aptiekorium ir kitais savo sėbrais pas «Joškį». Vienas iš jų gaujos, policijos tarnas Breitmozeris, iš Mažeikių maluno, apsakė apie viską savo draugui žinomam šnipui Poškui ir sutarė išduoti tuos, kurie neprisidėjo prie jų, o rodė žmonėms teisybę.

Ir taip pagal tų judošių nurodymą neužilgo tapo suareštuoti: Stan. Reiveitis, J. Paulauskis, August. Budrius, Taurinskas, Jonas Jurkunas ir netikėtai nebeatskyrė ir P. Dainiaus ir jį suareštavo.

J. Paulauskis ir A. Budrius tapo nuteisti trejiems metams arėšt. rotų; S. Reiveitis 1 met. tvirtovės (kriepostės); J. Jurkunas tapo apteisintas; P. Dainius, susinešus jo tėvui su policija, tapo paliuosuotas; Taurinsko teismas tapo atidėtas ant toliaus.

Dabar P. Dainius leidžia visokius išmislus ir melagystes ant nekurių žmonių, per kuriuos jis buk pakliuvęs kalėjiman.

Gėda tokiam jaunam vyrui, dar lankiusiam mokyklą, užsiiminėti tokioms niekšystėms, nemoralėškumais ir provokacija.

Visi, kurie pažįstate Poškų, Breitmozerį ir P. Dainių, bukite su jais atsargūs ir šalinkitės, kaipo nuo šnipų ir juodašimčių.

O jūs trys judošiai, jeigu nepaliausite varę provokaciją, žinokite kad jūsų laukia tokia pat ateitis, kaip ir kiekvieno šnipo ir juodašimčio.

P. Mažeikiškis.

Atsakymas S. Griciui.

71 kuopa LSS. iš Cambridgeport, Mass. atsakome S. Griciui ant jo «užklausimo» patilpusio «Kovos» N 35. Drg. G. užklausia, kokiems reikalams sunaudojo vietinę kuopa 3 dol. 48c. iš pagrižusių iš Londono 19.48, nes «Kovos» N 31 pakvituota tik 16 dol. Norint sužinot apie tuos likusius pinigus, geriausias būdas buvo pasiteiraut čia pat namie pas vietinę kuopą, o ne užklausti per laikraštį ir daryti tokią didelę turbaciją, lyg kuopos nekėsdamas. G. galėjo suprast, kad mūsų pinigų nepasisavįsim, patįs aukaudami. Daug sykių rinkome aukas ir toliau rinksime visuomeniškam reikalui, nė vieno cento neėsame pasisavinę ir toliau to nedarysime. 3.00 dol. likos atiduoti drg. Antonovui už jo kelionę, kuris pribuvo ir laikė pas mus prakalbą 2 berželio. Tiek buvo pažadėta vardan kuopos. Ir pats G. tuom tarpu prigulėjo prie LSS. kuopos ir buvo tame susirinkime, nemaž vaidų tuom tarpu pakėlė perpykęs kad neduosęs nė cento iš kišenės. Visą tą

vakarą šaukiojo, kad prie tų pažadėtų 3 dol. nepridėsias nė cento. Ar tai draugas gali taip beprotiškai manyt, kad kiti turi keli sudėt tuos pinigus? Toliaus nelaukęs pabaigos, išėjo, daugiau nebesilankė ir atsimetė nuo kuopos; ar tai ne gėda?...

Patsai padaręs baisų ergelį ir da nereikalingai jieško nuo mūsų senssasų (? R.). Kad ir atsimetė nuo darbininkiškos partijos, bet gi galėjo aiškiai suprast, kad tai atlyginta minėtam oratoriui. Ponas G. rašo, kad nebuvo «Minutos Vyrų» duoklės. O kas parengė tas prakalbas, kad ne «Minutos Vyrų» kuopa? Ne 22 vasario 1908, bet 22 Kovo 1907 m. Prie suaukautų tose prakalbose buvo ir «Minutos Vyrų», nepamenu keli dol. Ar da p. G. nežinai kokių tikslu suorganizuota «Minutos vyrų» kuopa ir dėl ko ana gyvavo metus ir pusę? Reikėjo dažinot. Ir kiekvienas draugas mokėjo po 50c. kas mėnesis, visa ta nauda buvo tam pačiam reikalui – parėmimui Rusijos revoliucijos. Tai reiškia, kad ir čia tos pačios aukos, be skirtumo, ar prakalbose surinktos ar duoklės tosios kuopos. 10c pridėta prie siuntimo pinigų «Kovos» redakcijon, o 38c likos pas išdininką ir tie pinigai bus tam, kam yra paskirti.

Negana ka pats Gricius neužkenčia kuopos, bet da nori sukelti neužsitikėjimą tarp aplinkės lietuvių. Mūsų nuomone rodos but didi gėda p. G. tokis elgimasis, ir laikas liautis su tokioms tuščioms kritikoms. Geistinas daiktas, kad draugas stotų vėl į eilę darbininkų ir žengtų išvien su geresnia agitacija.

71 kp. komitetas, org. J. Dergen,
sekr. K. Armonas.

SKAITLINIŲ LAUKAS.

(Statistika).

Pennsylvanijos myriai kurių galima būtų išvengti.

Septynios ligos, kurių būtų galima išvengti, nuvarė į kapus 20,987 ypatas Pennsylvanijoje (Amer.) 1906 m., kaip tai parodo Valstybės Sveikatos Biuras. Per tą laiką minėtoji valstybėje numirė 115,000 žmonių.

Nuo džiovos mirė 10,632 ypatos, nuo karštligės — 4,039, nuo difterijos — 2,484, nuo kokliušo — 1,683, nuo tymų — 583, nuo skarletinos — 525, ir 85 nuo maliarijos.

To biuro apyskaitos už 1906 m. rodo, kad Pennsylvanijoje 2,336 ypatos žuvo nelaimėse ant geležinkelių; 870 nusižudė patys save ir 351 tapo nužudyta kitų. Per karščiausius vasaros mėnesius, kaip paprastai, numirė 1,901 vaikas, žemiaus dvejų metų amžiaus.

* * *

Sveikatos Biuras čia nepaduoda to, kiek užmušta fabrikuose ir kasyklose. Anglekasių sąjungos prezidento Mitchelio apyskaita nuo 1901 m. iki 1905 m. parodo, kad kas met Pennsylvanijos kasyklose žuvusiųjų skaičius didinasi: 1905 m. žuvo 1,123 vyrai. Pereitų metų apyskaitos po ranka neturime. Tų myrių didelės daugumos teipgi galima būtų išvengti ir to išvengs darbininkai tik tada, kada jie patys bus gaspadoriais kasyklų, fabriku, geležinke-

liū ir tt., o ne begomariai piniguočiai-kapitalistai.

Kiek geležinkelio darbininkų žūva įvairiose šaliose.

Prūsų geležinkelių viršininkas, Herr Guillery, sudarė statistikos tabelę, parodančią, kiek kurioj šalyje geležinkelio darbininkų būva sužeista ir kiek užmušta. Pasirodo, kad Amerikos Jungtinės Valstybės daugiausia tų «nelaimių» atsitinka.

Iš kiekvieno tūkstančio geležinkelio darbininkų kasmet yra sužeidžiama:

Jungtinėse Valstybėse 43.5*); Šveicarijoje 25.3; Anglijoje 11.8; Belgijoje 11; Vokietijoje 2.4.

Iš kiekvienos dešimties tūkstančių darbininkų žūva: Jungt. Valstybėse 26.1; Anglijoje 12.3; Šveicarijoje 8.2; Rusijoje 7.8; Britanijos Indijoje 6.7; Belgijoje 4.1

Guillery atranda, kad per vienus metus, — fiskališkus 1902 metus, — Jungtinėse Valstybėse buvo sužeista 76,000 ypatų, ir tame skaičiuje buvo 60,000 darbininkų; užmuštų buvo 9,800, o tame skaičiuje — 3,600 darbininkų.

Iš viso svieto mažiausia yra sužeidžiama ant geležinkelių Prancūzijoje.

Amerikoj (Jungt. Valst.) yra sužeidžiama 40 sykių daugiau, negu Maskolijoje, 22 sykių daugiau, negu Italijoje, 20 sykių daugiau, negu Anglijoje, už Belgiją daugiau 8 sykius, už Šveicariją — 4 sykius, už Vokietiją — 2 sykius.

«Žiburėlio» apyskaita (14. I-5. VIII. 1907).

1907 m. sausio 14 d. įvyko pirmasis viešas visuotinas «Žiburėlio» draugijos steigėjų susirinkimas. Tame susirinkime paaiškėjo, kad «Žiburėlis» veikia Lietuvoje jau apie 20 metų, tik dėl to, kad Lietuvos gyvenimas buvo sunkiai suvaržytas, negalėjo viešai garsintis. Iš «Žiburėlio» istorijos, savo laiku smulkiau aprašytos laikraščiuose, yra paminėtina, kad «Žiburėlio» pašalpa pasinaudojo iki šiolai 30 ypatų, kurioms suteikta pašalpos suviršum 8000 rub.

Pereitu mokslo pusmečiu draugijos narių buvo 45. Nuolatine draugijos stipendija naudojosi 5 ypatos, kurioms išduota 525 rbl., tam kartui pašalpą gavo 2 ypati 41 r. 50 k.

Per perėitą pusmetį (14. I-5. VIII. 1907):

I. G a u t a.

1. Narių įnašų už 1906-1907 mokslo metus	92 —
2. Narių įnašų už 1907-1908 m.	20 —
3. Narių — kandidatų įnašų	50 —
4. Aukų «Žiburėliui»	295 05
5. „ „ talentams šelpti»	45 05
6. Išrinkta iš parduoto turto	85 52
7. „ „ iš lioterijos	48 75
8. Skolininkų sugrąžinta	115 —
iš viso	751 37

II. Išleista.

A. Stipendijų nuolatinių duota:

1) Petrapičio skulptoriui Z.	45 —
2) Bern'o studentui Š.	90 —
3) Dorpat'o studentui P.	125 —
4) Kriokuvos dailininkui U.	220 —
5) artistui P.	65 —

*) t.y. 43 ir 5 dešimtdalės.

12

B. Laikinos pašalpos duota:

1) Kriokuvos akademijos mokiniui S.	26 50
2) literatui mokiniui J.	15 —
C. Krasos išleidimai	7 83
D. Administracijos išleidimai	14 15
E. Pirkta turto už	28 —
iš viso	616 48

Taigi gauta daugiau negu išleista 134 r. 89 k.

Apskaitomajam pusmečiui prasidedant draugija turėjo skolos 355 r. 45 k. Užstojantiems mokslo metams (1907-1908) lieka draugijos kasoje deficitas 220 r. 56 k.

Užstojantiems mokslo metams visuotino draugijos susirinkimo, įvykusio rugp. 5 d. 1907 m., liko paskirtos stipendijos 4 ypatoms, turėjusioms ir pirma stipendiją. Be to dailininkui U. paskirta laikina pašalpa. Iš prašiusių draugijos pašalpos susirinkimas pripažino už būtinai reikalinga ir verta sulig draugijos tikslo duoti pašalpą penkioms ypatoms (mokiniam ir studentams), bet dėl lėšų stokos negalėjo tiems nieko paskirti. Susirinkimas įgaliojo valdybą pasirūpinti lėšų padauginimu, kad galima būtų sušelpiti ir šitie mokslo jėškantieji.

Todėl draugija kreipiasi į visuomenę, kviedama visus, kam rūpi, kad Lietuva susilauktų daugiau mokslu apsišvietusiųjų tėvynės veikėjų, paskubėti «Žiburėliui» į pagalbą dovanomis, aukomis, kas kuo galėdamas.

Valdybos nariai: F. Bortkevičienė, J. Višinskienė, M. Putvinskaitė.

Revizijos komisija: Vl. Putvinskis, D-ras P. Avižonis.

DARBININKO KRONIKA.

Alaskoj ant salų Alentioa buvo vulkano (ugnekainio) išsiveržimas. Keli kaimeliai tapo užberti pelenais ir akmenimis.

White River Junction, Vt., 15 rugs., važiuo geležinkeliu dainuodami 25 ekskursjonistai, traukiniai susimušė ir visi liko sunkiai sužeisti. Traukinių susimušimas tai Amerikoj jau ne naujiena, bet nors didesnius reikėtų žmonėms žinot ir galvot, kaip tų nelaimių išvengt.

Žinoma socialistė kalbėtoja Lena Morrow Lewis antrą kartą šią vasarą atvažiuos į Philadelphia, Pa., rugsėjo 22 d. Ji čia sakys prakalbas ir, kaip paprastai platūs socialistiškąją literatūrą įvairiose vietose ant gatvių.

Amerikiečių Socialistų Partija surinko Vakarų Kalnakasių Federacijos viršininkų apgynimui, nuo 1 gegužės iki 26 liepos š. m. \$ 2,037.34. Pirmiau buvo surinkta 6,693.99; iš viso \$ 8731.33.

Rusijos socialdemokratams (Russian SDLP. fund) (?) surinkta apie \$ 621. («Weekly Bulletin»).

Nuo administracijos.

«Kovos» spaustuvė atlieka visus stambesnius spausdinimo darbus. Kurie norite greitai atspausdinti konstituciją ar knygelę kreipkitės į «Kovos» redakciją. Darbas bus atliktas gerai ir pigiai.

Pranešame, kad norintieji gali gauti prenumeratos kortelių. 5 atleidžiame už 2 dol.; kiekviena skaitosi prenumeratos trims mėnesiams ir parsiduoda po 50c.

Jeigu kas panorėtų būti «Kovos» agentu, tegu praneša «Kovos» redakcijai. Agentams duodame nemažą nuosimtį.

Daugumas užklausia, ar galima išsiųst «Kovą» į Lietuvą. Atsakome, kad pilnai galima. Prekę pasilieka ta pati, metams \$ 2.00.

Biblijografija.

«Dangaus aukštumas ir žmogaus senumas. Anykščių Šilelis ir daugelis naudingų žinių». (Naujas kalendorius, 1904 m.) Sutaisė ir išleido P.Mikolainis. Tilžėje, 1903 m. 120 pusl. Kaina 20 kap.

«Visas Svietas (žemė, kalnai ir tt.). Kaip turėtume misti». (Naujas kalendorius 1903 m.) Sutaisė ir išleido P.Mikolainis. Tilžėje, 1902 m. 156 pusl. Kaina 20 kap.

«Trachoma arba sergėkite akis. Prie šviesos». (Naujas kalendorius 1905 m.) Sutaisė ir išleido P.Mikolainis. Tilžėje, 1904 m. 100 pusl. Kaina 15 kap.

«Apie rūkymą». Keli žodžiai norintiems suprasti teisybę. Vertė P.B. Chicago, Ill. Turtu ir spauda «Kataliko». 1907 m. 23 pusl. Kaina?

«Apsirikimų komedija». Atsitikimas iš amerikoniško gyvenimo. (Parašė) H.Sienkievič. Išguldė Lapšiaus Vaikas. Antra laida. Chicago, Ill. Turtu ir spauda «Kataliko». 1907 m. Pust. 32.

«Žemaičių vyskupo ganytojiška gromata». Šv. Kazimiero draugijos išleidimas. Kaune. S.Banaičio spaustuvė. 1907 m. 11 pusl. Kaina 3 kap.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

P.Sks — (pasakojimas) «Lapkričio mėnesis»; M.Rasimo — «Artinantės rudeniui»; Socijalisto — «Mūsų biznierių»; Liuto — «Politika San Francisco»; Vienturčio — «Iš politikos lauko»; Kapitalizmas Japonijoje; Jovaro — (eilės) «Broliai ir sesers!», «Vargstame, broliai»; Šliburio — (eilės) «Pagieža», «Prieš akis»; P.Sakat —

«Žodis artojui» (eilės); Vienturčio — «Pirmyn» (eilės); P.S. — «Jau apleidžiu» (eilės).

KLAIDU ATITAISIMAS.

«Kovos» N 34, Mass. rajono konferencijos protokole paminėta klaidingai J.Viznio skundas: N 36 drg. Z.Jankauskas atitaisė tą klaidą, bet ne visai. Turi būti taip: Draugas A.J. Viznis skundė draugus A. Bunikį ir V. Narijauską.

Manęs kai kas klausia per laiškus, ar aš skundžiau draugus, ar draugai mane, ir ar aš, ar kitas Viznis, nes mat nepilna mano pravardė paduota. Dėlto dabar ir paaškinu. A.J. Viznis.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J.Grinis, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.

S.Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T.Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St.,

Philadelphia, Pa.

Sekretorius-išdininkas: P.Dubickas, 1418 So. 2-nd Str.

Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto archivarijus: J.O. Širvydas, 224 E. Main Str., Plymouth, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.

Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agitacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, aukas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomajam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvarijaus J.O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siųsdami prenumeratą už «Kovą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiog «Kovos» adrisą.

Sekr. P.Dubickas.

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Bristol, Conn. 1.00; Bridgeport, Conn. 1.40; Cambridge, Mass. 1.60 * New York, N.Y. 7.00; Brooklyn, N.Y. 9.00; Paterson, N.J. 1.00; Scranton, Pa. 8.00; Exeter Boro, Pa. 1.00; Worcester, Mass. 5.40; Springfield, Ill. 9.80; Rockford, Ill. 2.40; Herrin, Ill. 2.80; Wilkes Barre, Pa. 3.00. Prenumeratos: B.Sungaila, Elizabeth, Pa. 2.00; J.Palilionis, Philadelphia, Pa.; K.Daunoras, Lost Creek, Pa.; J.Bernotas, Elizabeth, N.J.; K.Thomas, 2.00, krasos ženklelių 1.50, važinėjimui 42c. * Port Washington, N.Y. L.I. — po 1.00. Ap-

garsinimų: 1.00; Pav. «K.» NN: P.M. Kaitis, Chicago, Ill. 1.60; redakcijoje 20c. * Froo: mes, Brooklyn, N.Y. 1.92. Už raštus 9.42. Už kvaterą nuo A.Bernoto 2.00. Viso 75.54

Buvo	11.98
Viso	87.52

Išleidimai:

Red. reik.: Už laikraščius 16c.; gazine lempa 40c. Tekn. «K.» dalis: Benzinas 10c., mui- las spaustuvei 10c., išvalimas spaustuvės ir raštinių 2.00, išsiuntinėjimas 2.70, ekspresas Pa.; J.Bernotas, Elizabeth, N.J.; K.Thomas, 2.00, krasos ženklelių 1.50, važinėjimui 42c. * Statymas 24.00; spauda 8.12; alga L.S.S. sek-

retoriui už antrąją pusę rugpiūčio mėnesio 25.00; alga redaktoriui už pirmąją pusę rugp. mėn. 30.00. Viso 96.50

Iėjo	87.52
Išėjo	96.50
Reikia dadėt	8.98

„Kovos“ Fondan:

Bristol, Conn.: J.Žvingilas 50c.; J.V. Žvingilas, V.Žvingilas — po 25c. Viso 1.00
Buvo 199.93 Viso 200.93
Iš tų atsitraukia uždengimui išlaidų 8.98
Lieka 191.95

Literatūros Fondas.

Chicago, Ill. nuo tarptautiško pikniko 2.75
Buvo 131.67 Viso 134.42
Išleidimai: Alga už dvi savaites pašalinių
darbų zecerui 24.00
Tą atėmus lieka 110.42

L.S.S. Sekr. P. Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Johnston City, Ill. vestuvės J. Skrišinsko: J. Dementis J.
Žiuris — po 1.00. Z. Krasauskas A. Markevičienė — po 50c. M.
Dementis P. Šukis S. Juodanga — po 25c. Viso 3.75
F. Dulskis, Ketchikan, Alaska 1.00
Chicago, Ill. prakalbė 2.45
Nuo XXII Seimo S. L. A. per J. Skritulską 340.69
Wilmerding, Pa. per B. Kondratavičių 2.25
Pittsburg, Pa. krikštynose pas S. Daunį: M. Aliečiūtė O.
Juozupavičiūtė D. Tamošiūnas S. Sipavičius F. Pšalgauskas A.
Valnorius — po 50c. M. Milukė K. Bukantaitė H. Bukantaitė A.
Simutis A. Norvaišas J. Valčiulis J. Narmuntas S. Daunis J. Val-
lonis — po 25c. Viso 5.25
Buvo 539.86
Viso 895.45

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas,

IV rajono LSS. kuopoms.

Šiuomi užkvičiame IV rajono LSS. kuopas:
Newarko, Brooklyn, Yonkers, Bayonne, Eli-
zabeth, New York, Jersey City, Passaic ir Pa-
tersone ant ateinančios konferencijos, kuri atsi-
bus Patersone, N.J., svetainėje 183 River st.
13 dieną spalio, 10 val. išryto. Kuopos teiksias
išrinkti ir pasiūsti delegatus.

Jeigu važiuoti «Erie» geležinkelio, reik iš-
lipti ant stoties River str. Paterson; jei karu,
tad nuo City Hall arba nuo Market str. imt
transferus ant karų «Riverside» arba «Like
vien».

Rajono sekr. P. Norkus.

Chicagiečiams.

Draugai 4-tos kuopos teiksitės būti ant mė-
nesinio susirinkimo, nes bus balsavimas apie
perkėlimą «Kovos» Redakcijos; todėl draugai
teiksitės visi būti ant šio susirinkimo 29 rug-
sėjo (sept.) 1-ma val. po pietų Radavyčiaus
salėje 942 W. 33rd st.

Skr. P. Galskis.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Mikolai-
čio, kurs, dveji metai atgal, išvažiavo su ma-
nim ant laivo «Graf Totleben» į Belgiją, o iš-
ten į Montreal, Canada, kur gyvena ant Onta-
rio gatvės. Jis pats, ar kas kitas lai atsišau-
kia ant to adreso:

J. Koteiva, 58 Call str.
Jamaica Plain, Mass.

AGENTAI „KOVOS”.

W. Quesal, 144 Herriot st. Yonkers, N.Y.
P. Bagočius 148 Ohio st. Mc Kees Rocks, Pa.
J. Želvis, 711 W. Lombard St. Baltimore, Md.
A. Kalinauskas, 4458 So. Honore st. Chicago, Ill.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2nd st. Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N.Y.

F. NARVYDAS, 544 W. 49th str. New York, N.Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st. Newark, N.J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N.Y.
T. Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 325 Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So. Greene st. Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N.Y.
A. Dumbis, Box 512 Melrose Park, Ill.

P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshall, N. Side,
Chicago, Ill.
S. STANKEVYČIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413. Westville, Ill.
B. Kondratavičius, Box 659 Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevičius, 40 Walnut st. New Haven, Conn.
J. Jasulevičius, Bx 6 Minersville, Pa.
P. Meškis, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st. Paterson, N.J.
A. Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N.Y.
J. Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas
atsibūna 4-tame Etarninke kožno mėnesio, Laivės Klubo
salėje, po nr. 943 So 2nd st., 8 val. v.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus ke-
turius syklius mėnesį: partijos reikaluose 1-mą ketvėrą 7
val. vakare; daugių: 2-rą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p.
diskusijų: 3-čią ketvėrą, 7 val. vak. (Susir. atsibūna ant
„Arch Hall”, 2568 Ontario st.

Organiz. I. P. Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSS. susirinkimai atsibūna
sekančiais: 1-mas bus laikomas po visas dalis miesto su pra-
kalbomis; antras mėn. susirinkimas atsišbus paskutinia-
me nedėdienį kožno mėn. 1 val. po pietų, Radavyčiaus
salėje, po No. 942 W. 33rd st.

Organizatorius P. M. Kaitis, 221 Wabansia av.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinki-
mus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainė-
„Socialist Party Headquarters”, po nr. 298 Main str.
Skr. K. Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su pra-
kalbomis, 5 d. Gegužio, 2½ po pietų, L.M. Dr. tės name, po N
142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N.Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi pas-
kutiniam nedėdienį kiekvieno mėnesio, po No. 323 Chif-
ford str.

Skr. K. VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N.Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą
ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 487
So. Grant st.

KOMITETAS

Newarko, N.J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus
kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams
str. 7.30 val. vakare.

Skr. F. Lángis, 263 Elm str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas
pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mė-
nesio pirmą pėntnyčią, 8 val. vakare, Lietuviškoj salėj ant
Barre str.

Org. P. Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyti susirinki-
mus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-rą val. pie-
tų, salėje J. Lietuvniko.

Prat. rašt. J. RAMANAUSKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
1-ame utarnike kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L.J.
K. 1 Arthur st.

Fin. Sekr. V. J. PETKŪNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N.Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinki-
mus nedėlioms po pirmam. Prasidės nuo 2 val. po pietų
Telpgi bus laikomi susirinkimai kožną ponedėlią nuo 7.30
vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Skr. M. Jokubauskas

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj
vietoj: M. Mioldažio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su
diskusijomis bus laikomi dvyk mėnesį: po 1-am pirmą
nedėdienį ir po 15-tam. 2 val.

Skr. S. SIMAS, 1075 Blue Island av.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną ant-
rą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as su-

sirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laiky-
sis M. Maželkos salėje, ant Dakota str. Sek. A. Gustaitis.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą
ir 3-čią aėredą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po
No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as su-
sirinkimas būna dėl partijos ir kuopos reikalų, antras —
lavinimosi arba apšvietos. KOMITETAS.

Naugatucko ir Union Cytiles, Conn. 25 LSPA. kuopa lai-
ko savo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėne-
sio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn.
KOMITETAS.

Westville, Ill. 26-ta LSS. kuopa laikys susirinkimus: mė-
nesinius kas antrą nedėdienį, diskusijų kas paskutinį ned.
kožno mėnesio, 2 val. po pietų. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus
kas seredos vakarą, pradėjęs nuo 8 val. L.U. Klubo, 521
Grand Ave. KOMITETAS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąvat-
ti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulčių, ruimas 4.
KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta kuopa laikys susirinkimus kas
3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, salėje Pa-
ddy William, po nr. 122½ N 6-th st.

Skr. V. Burba, 1924 N 9-th st.

Yonkers, N.Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas
antrą subatos vakarą po pirmam 8 val. po numeriu 114 Ri-
verdale Ave. KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko Susirinkimus, kas 1-mą
subatą kožno mėnesio 7 val. vakare pas drg. F. Masulevi-
čia, 710 5-th st.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai at-
sibūna sekančiais: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos
reikaluose 3-čiame ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kož-
no mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str.

KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią ne-
dėdienį po 1-mam po No. 114 S. Spri Str.

A Žlugzda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsi-
būna du kart per mėnesį: kas 2-rą ir paskutinę subatą mė-
nesio, nuo 7.30 vakare, Socialist Headquarters klube 16
Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijauskas, 38 Providence st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinki-
mus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str.

Org. J. G. SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir
3-čią subatvakarį kožno mėnesio, po No. 134 Church str.

KOMITETAS

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus
ka 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Haru-
gari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių

KOMITETAS.

Passaic, N.J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą
nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apalianskio
162 First st. 5v. vakare.

Skr. P. Norkus, 9 Aspen st.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibū-
sekančiais: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose
laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėdienius
kožno mėn. po No. 304 W. Centre str.

Skr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dvyk
mėnesį — po kožnos 10-tos ir 25-tos seredoms.

Rašt. prat. ir turtų, A. Švabas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibū-
3-čiam nedėdienį kožno mėnesio po N 21 Arch Str.

S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta kuopa laiko susirinkimus kas an-
trą šventadienį kožno mėnesio, 3¼ po pietų, pas kuopos
sektorių K. Lukoševičių, 11 Locust st.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas
pirmą ir trečią nedėdienį kožno mėnesio 2½ val. po pietų,
po nr. 33 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinaitis, 141 Crosby Str.

New York, N.Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus
kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėn., antrą val. po
pietų, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square Hall; tarpe
Ave A. ir Ave B.

Kuopos Sekr. P. J. Sinkus, 551 W 50th st.

St. Clair, Pa. 53-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus ko-
žną ketvėrą po 1-mai dieną mėnesio, 7 val. vak., pas drg.
Didžiulį, Mielai visus draugus užkvičiame ir prašom at-
sivest naujų.

Skr. A. Žukauskas.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas
mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėdie-
ny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D. Lekavičius, T Bx 7

Allegheny, Pa. 55-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį mėnesio, 5.30 po piet., pas Joną Jaselioną 1108 Magnolia st.

Sekr. J. Stasevyčius, Bx 41 Sta. A.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėdienius, 2 val. po pietų, po N 262-266 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J. SMALLIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus antrą ir paskutinį nedėdienį mėnesio, L.N. Klube.

Elizabeth, N.J. 58-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus kas antrą sėdą kožo mėn., po N 111 Pine st. J. Baturus salėj.

Sekretorius J. Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus kas pirmą ir 3-čią nedėdienį kožo mėnesio po nr. 28 Broadway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus kas trečią nedėdienį kožo mėnesio, 3-čią val. po pietų pas drg. Granskį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus paskutiniam ketverge kožo mėn., Lietuvų Ukėšų Klubo svetainėje 765 Western Ave.

Sekr. S. Danilavyčius, 32 Linden st.

Riverton, Ill. 62 kp. laiko susirinkimus kas antrą nedėlią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph Tillman svetainėje.

Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atstaičius du kart per mėnesį: pirmos ir kuopos reikalavose kas 2-ram sėdą vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesiui, N. E. Cor. Front & Walnut Sts.

KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atstaičius kas 2-ą ir 4-ą nedėdienį kožo mėnesio, 3¼ val. po pietų, pas S. Keršį, 36 Lincoln st.

Sekr. J. Kuvis.

Gilberton, Pa. 70-ta kuopa laikis susirinkimus kas pirmą ir trečią nedėdienį kožo mėnesio 3 val. po piet., J. Rasimo salėj.

Sekr. C. Rice, Box 3.

Cambridgeport, Mass. kuopa laikis susirinkimus kas pirmą ir antrą pamedį kožo mėn., 7 val. vakare, ant Burleigh st.

Sekr. K. Armonas.

Lietuviškos Literatūros Agentūra.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj esančios yra gaunamos, teipgi užrašinėju visus liet. laikraščius. Kiekvieno sykiu duodu knygas dovenų. Atsiliepk katalogu, įdėdams už 2c. markę. Knygynams sutaisau knygas, apdarau ir suregistruoju. Kreipkities visad pas savo draugą moksleivį.

Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu LSPA. Literatūros Fondui.

Fortunatas J. Bagorius.

Box 1399 Pittsburg, Pa.

DIDŽIAUSE COURTNEY, Pa.

LIETUVIŠKA VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVE

D. Lekavyčiaus,

kurs turi puikią salę šokiams ir susirinkimams, užlaiko gerus arklius dėl perkraustymo, važinėja alų. Kas tik ko reikalauja, visų pirmu tesikreipia į mane, o liks užganėdintu. [39]

German Stomach Bitters.

(Vokiškasis skilvio kartusis vynas)

Prašalina skilvio nežišėbėjimą, vidurių užkietėjimą, prie tvary, galvos skaudėjimą, karštį, svaigulį ir kitas negales, paeinančias nuo skilvio.

Bonka 30 centų.

Sutaisė Aptiekorius

E. W. Cilas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

PHILADELPHIA, Pa. (41)

Draugai lietuviai

15

pas sava!

Cigarai geriausio tabako ir gardžiausias alus už viso miesto; stiklų didesnių niekur negausit, kaip pas Tamošiūną. Atsilankykite, o būsit užganėdinti.

A. Tamošiūnas,

1183 Michigan Av. DETROIT, Mich.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos

Smagiausia vieta kožnam, kurs nori išsigert gryno miežinio alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per cigarai! Net iš pačio Kubos atvežti. Kas syki atsilankys, tas ir savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

Aptieka H.J. Wiethorn

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.

KAS DAR NEBUVO PASMANĘ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas telp pigiai ir puikiai negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pinigais mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol nusitraukė pas mane fotografiją, yra užganėdintas mano darbu. Norintieji mokintis fotogr. amato, lai atsišaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [40]

Dr. A. Volf,

Geriausias dantu gydytojas.

Ištraukia dantis be skaudumo, gydo ir plumbiravoja juos, įdėda padirbtus dantis. Pirmą kasdieną ligonbutį Fabijani nuo 8 val. iš ryto iki 1 v. po pietų ir nuo 3 val. po pietų iki 9 v. vakare; nedėdieniais nuo 8 val. iš ryto iki 4 po pietų.

941 Christian Str. PHILADELPHIA, Pa. (9)

Keystone Phone Main 14-28

Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Puikiausiais išpopieruoju

ir išmalevoju sienas.

Darbą atlieku kuogeriausiai ir už visai žemą prekę.

Kreipkis į mane, o busi užganėdintas.

V. Silverman, 1010 So. 2-nd st.

Philadelphia, Pa. (1)

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimos mylimam sąnariui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.

(14-39)

ALLEGHENY, PA.

**Ant Akmens
Railroad Laikrodėlis**

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas, 18 K auksuotas, dvigubi „Hunting“ lukštai, gražiai išvietkuotas. Tikrai gerai rodo. Yra visur vartojamas geležinkelio tarnų, kaip geriausiai laikantis; garantuota ant 25 m.

Į šį laikrodėlį pasiūlėme C.D.O. ant kiekvieno adreso, su pavėjimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašoma, užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kastes ir pasiimk laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie laikrodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencelį su kompasu dykal.

EXCELSIOR WATCH CO.,

52 Dearborn str. Chicago.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir siuntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

VISIEMS ŽINOMAS SALUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausis miežinis alus, geriausė degtinė ir vynos.

N. W. cor. 2-nd & Monroe St's,
Philadelphia, Pa.

E.E. Locke.

Agulna sąkrova vynų, šnapsų, alaus, geros ir porterio. Reikia žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl liejviai nepralengkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 - W. (17-42)

Jos. H. Reed.

Agulniai pardavinėja geriausį ir smagiausį alų iš Terre Haute Bravarnios komp. Alus čionai visuomet paties aukščiausio laipnio, tas pats ir su vynu, šnapsu ir kitais gerimais. Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str.,

Abu telefonai.

ALLEGHENY, Pa.

[17-42]

Išleina kas pėtėnyčia. Prenumera | visas **„KOVA“** The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2nd Str. Phila. Pa.

metams	\$ 2.00	Subscription rates:	
pusmečiui	\$ 1.00	One year in all parts of the world,	\$ 2.00;
Apgarsinimų prekė:		Six months	\$ 1.00.
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Advertisement rates on application.	
per metus	10.00		

Siunčiant raštus, pinigų ir visokių redakcijos reikalingų susirašant, adrisnokite:

„KOVA“, 1418 So. 2nd Str., Philadelphia, Pa.

„Žar i j a“

vienintelis nedėlinis lietuvių darbininkų, bežemių ir mažžemių laikraštis!

Tai yra tikriausias rankpėnių reikalų apgynėjas ir didžiausias dabartinės męstų valdžios ir pontų priešinys.

Galima gauti „Kovos“ redakcijoje pavieniais NN, arba užsirašyti visiems metams. Agentai, kurie jims „Žariją“ per „K“ redakciją, gaus 35 proc.

Kaina užsienioose: metams 4 rub.; pusmečiui 2 rub.; trims mėnesiams 1 rub.

Adresas: **VILNIUS,**

Tilto (Mostovaja) gatvė, N 17, b. 2,
„ŽARLIJOS“ REDAKCIJA.

Be sveikatos nera laimes!

The COLLINS New York Medical Institutas

per daugel metų gyvuojantis, kuriame daktarų patyrimai turi didelę pasisekimą ir pažinimą visokių ligų, kokio jos skyriaus ar vardo nebūtų, o ypatingai su geriausia pasekme ir pasišventimu išgydo užsėdintas ligas bei visokias silpnības vyrų ir moterų.

Tas Institutas kasdien apturi didelę daugybę nūo išgydytų padėkavonių iš visų kraštų Amerikos.

Rodijama visiems, kurie varginami yra ligoms bei nesveikums, o nieks neįstengė išgydyti, kad kreiptųsi į šią INSTITUTĄ, tai apturės teisingus, grynus gerus vaistus ir pagelbės sveikatai. Su vaistais drauge reikalingus pamokėjimus per laisvą (lietuviškai), kaip reikia apseiti, telpat išaiškinimus apie ligą.

Iš daugelio padėkavonių, kurie yra pilnai išgydyti, čia, delei mažumo vietos, talpiname nors vieną:

Garbingas Collins New York Medical Insritutas!

Prašau priimt širdingą padėkavonę (kuria gali ir pagarsinti) už pagelbą sveikatai. Kad metus sirgau ir daug visokių daktarų perleidau, bet negelbėjo ir tik labiau puoliau ant sveikatos. Po visokio gydymo, atsišaukiau pas Jumis aprašant ligą: skaudėjimą krūtiniš ir pečių, rankų, kojų ir kitas dalis kūno, nusilpnėjimą visam, kaip kosėjimą ir skrepliavimą, galvos skaudėjimą, svaigimą, vidurių nedirbimą, — tai per Jus išmintingą gydymą ir gerus vaistus, kuriuos man prisuntėte ir suvartojau, pasilikau visai sveikas, ir tai nužemintai dėkavoju. Gaila, kad iš kart prie Jus nesisaukiau.

Su godone M.Fortunas, 110 Park str., Butte, Mont.

Tūkstančius tokių padėkavonių galima perstatyti.

JAUSDAMINĖSVEIKUMA neatidėliojant atsišaukit, kaip asabiškai, taip rašant (lietuviškai) ligos praeitį ir dabartinį etovį. Ką skauda, arba kokia liga kaip senel sergate, ar gydeisi pirmiau kur, kiek turit metų amžiaus, vyras ar moteris, vedęs ar ne, ir viską tą, ką jauti sau kenkiančio sveikata.

Adrisnokit:

The Collins N.Y. Medical Institute

Dr. R.MIELKE, Medical Direktor.

140 W. 34 st. (arti Broadway) New York, N.Y.

Atsilankanti į Ofisą priimami nuo 10 išryto iki 1 ir nuo 2 iki 5 val. po piet.
Šventadieniais išryto 10 iki 1 val. po piet.

Dr. A.L.Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Wl.

Gydo visokias ligas be skirtumo:
Vyrizskas, Moterizskas ir Vaiku. Priemimo valandos kasdien ir nedėliomis: **Nuo 8 ryto iki 9 vakaro.**

Telefonas **Yards 7399.**

DIDŽIAUSE LIETUVIŠKA CIGARŲ
DIREKTUVE PITTSBURGE

broliu Fredberg,

317 Water Str.

Užlaiko visoki tabaką, pipkes, dirba cigarus ir cigaretes: Kriautvininkus ir šiaip lietuvių užprašome atsilankyti, mes kožnam širdingai patarnausime [39]

M.Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valietijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

P. Y. OBIECUNAS.

12 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA
su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuta
kaipo

**All Nations Deposit
Bank.**

(Visų Tautų Banka)

Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Sv. Valstijose, čarterinuota, esanti po kontrole Valstijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Priima pinigų užsėdėjimui ir moka ketvirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigų į visas dalis svieto. Padaro daviernastis atlikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmaino visokius pinigų ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t.t. Pinigų dėl užsėdėjimo galit prisigat pašto Money Order'iu arba Expresso Co., o tuoju bus išsiųstos bankavos knygtės.

GRAMATIKA anglizskos kalbos.

Su ištarimų kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, k.t. be asat [byat] žvėris; elght [elit] aštuoni; eye [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisuntimu..... \$ 1.95

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokytojo. 222 abrožėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pusa-plų 64. Su prisuntimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti. be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigų siųst per „Money Order“ po adresu:

P.Mikolainis, Box 62 New York.